

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5-11.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám:

D.694/16/2025.

A tanács tagjai: Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke,
Berekméri Ágnes közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező:

SWIETELSKY Magyarország Kft.
(Budapest, Mészáros utca 13.)
Swietelsky Vasúttechnika Kft.
(Celldömölk, Nagy Sándor tér 14.)
közös ajánlattevő

A kérelmező képviselője:

Dr. Magyar Diána ügyvéd
Dr. Dóczi Tamás ügyvéd
(Budapest, Sas utca 1. II.em.1.)

Az ajánlatkérő:

Építési és Közlekedési Minisztérium
(Budapest, Alkotmány utca 5.)

Az ajánlatkérő képviselője:

Dr. Misurák Ervin állami közbeszerzési
szaktanácsadó

A részvételi szándékát jelző érdekelt:

DÉLÚT Építő és Bányászati Kft.
(Algyő, Kastélykert u. 171.)

Az érdekelt képviselője:

Dr. Czékus Szilvia ügyvéd
(Szeged, Szent-Györgyi Albert u. 2. I/2.)

A részvételi szándékát jelző érdekelt:

Generál Mély- és Magasépítő Zrt.
(Budapest, Gábor Dénes u. 2. Infopark D.ép.)

Az érdekelt képviselője:

Dr. Jancza Szilvia Krisztina kamarai jogtanácsos

A közbeszerzés tárgya, értéke: Budai fonódó villamoshálózat II. ütem megvalósítás
34.321.761.263.-Ft (2% tartalékkerettel)

Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR000832012025

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 69. § (1)-(2) bekezdésére figyelemmel a Kbt. 72. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő 2025. október 13. napján a kérelmező részére küldött árindokolás kérését, valamint 2025. november 26. napján kiadott kiegészítő

indokoláskérését és az azt követően e körben hozott valamennyi döntését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 3.000.000.-Ft, azaz hárommillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen vissza a kérelmező részére 17.200.000.-Ft, azaz tizenhétmillió-kettőszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során ezt meghaladóan felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás előkészítése során a tárgyi eljárás becsült értékét 34.321.761.263.-Ft-ban rögzítette az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (EKR). Az EKR-ben a becsült érték meghatározására alkalmazott módszerként a közbeszerzés megkezdését megelőző 12 hónapnál nem régebben készült költségbecslés került megjelölésre. A becsült érték meghatározása alátámasztásul szolgáló dokumentumként az EKR-ben a KTI Magyar Közlekedéstudományi és Logisztikai Intézet Nonprofit Kft. Véleménye (a továbbiakban: KTI vélemény) szerepel. Ehhez kapcsolódóan költségvetés és a tervezői költségbecslés az EKR-ben nem szerepel.

A KTI vélemény tartalmazza, hogy a KTI Magyar Közlekedéstudományi és Logisztikai Intézet Nonprofit Kft. mint az Építési és Közlekedési Minisztérium 4/2024 Belső utasítása alapján elrendelt költségvetés felülvizsgálat készítésére kijelölt szervezet a tárgyban építési beruházás költségvetését felülvizsgálta a tervezői költségbecsléssel összefüggésben és 2025. március 10-én véleményét megfogalmazta. A vélemény rögzítette, hogy a szakértői vizsgálat kiterjedt arra, hogy a tervezői költségbecslésben szereplő értékek megfelelnek-e a piaci árak és 10 % nyereséget tartalmazó felülvizsgált becsült értéket határozzon meg.

A KTI véleményben a beruházás kalkulált összköltsége 30 283 906 997.-Ft-ban került megjelölésre, a kalkulált vállalási ár 10 % nyereséggel 33 648 785 552.-Ft-ban, a beruházás összes költsége 2% tartalékkerettel 34 321 761 263.-Ft-ban.

2. Az ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben meghatározott építési beruházás tárgyában, melynek ajánlati felhívását 2025. május 22. napján adta fel az ajánlatkérő és 2025. május 23. napján jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában, a TED-en 333447-2025 számon.

3. Az ajánlati felhívás releváns előírásai:

2.1.4. Általános információk

További információk:

13. Ajánlatkérő rögzíti, hogy a 322/2015. (X. 30.) Korm. r. 9. § (1) bekezdése szerint az értékelési szempontokra a Felolvasólapon tett megajánlások szakmai ajánlatnak minősülnek. Szakmai ajánlatnak a szakember tekintetében az értékelési szempontokra tett megajánlásokat, a szakmai gyakorlati időt és a szakember személyét tekintjük, valamint az „Nettó ajánlati ár (HUF)” értékelési szempont tekintetében az értékelési szempontokra tett megajánlás alátámasztására szolgáló árazott költségvetést tekint. A nettó ajánlati árnak a tartalékkeret összegét nem kell tartalmaznia.

14. Jelen közbeszerzési eljárás feltételeken [vö. Kbt. 53.§ (5-6) bek.] kerül megindításra. Ajánlatkérő támogatásra irányuló igényt fog benyújtani, a támogatásra irányuló igény el nem fogadását vagy az igényeltnél kisebb összegben történő elfogadását olyan körülménynek tekint, amely miatt az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja, amely körülményt a Kbt. 135.§ (12) szerint, a szerződés hatálybalépését felfüggesztő feltételnek minősíti. Amennyiben a Szerződés a létrejöttétől számított 6 hónapon belül nem lép hatályba, úgy e körülményt Szerződő Felek olyan bontó feltételnek tekintik, mely a Szerződést a létrejöttének napjára visszamenőleges hatállyal – Szerződő Felek minden további jogi aktusa nélkül – felbontja.

23. Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. tv. 46. § (2) bek. 3. pontja alapján Ajánlattevőnek az ajánlatában nyilatkoznia kell az alkalmazott rezsioáradíjról.

25. Az árazatlan költségvetés mellett tájékoztató jelleggel kiadásra kerül egy árazást segítő táblázat. Ajánlattevőknek a kiadott árazatlan költségvetés beárazása az érvényes ajánlatadás feltétele.

27. Ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy a Vállalkozói Díj nyereséghányada nem haladhatja meg a 10 %-ot. Ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy Ajánlatkérő a Kbt. 77. § (1) bekezdésére tekintettel meghatározza az "Egyösszegű ajánlati ár (nettó HUF)" értékelési szempontokra vonatkozó megajánlás legkedvezőtlenebb értékét, melynél kedvezőtlenebb megajánlás esetében Ajánlatkérő az ajánlatot érvénytelenné nyilvánítja a Kbt. 73. § (6) bekezdés c) pontja alapján. Az "Egyösszegű ajánlati ár (nettó HUF)" értékelési szempontokra vonatkozó megajánlás legkedvezőtlenebb értéke: nettó 33.648.785.552,- Ft.

5.1. Budai fonódó villamoshálózat II. ütem megvalósítás

Leírás: Budai fonódó villamoshálózat II. ütem megvalósítása - Műgyetem rakparti villamos kiépítése a MOL székház, Kopaszi gát térségéig

Új kétvágányú villamospálya építése 2,8 kilométer hosszon (összesen 5,6 vágánykm), - ebből legalább 1,2 km hosszú szakaszon füvesített burkolattal – 7 pár új akadálymentes megállóhely megvalósítása, valamint a Dombóvári úti csomópontnál új végállomási tartózkodó épület építése. A felső rakparti szakasz, valamint a Dombóvári út környezetrendezése a Budafoki útig (nagyságrendileg törzskörmérettől függően 394 db fa és 27431 db cserje ültetése, mely a felülvizsgálható fakivágási és fapótlási terv alapján módosulhat), továbbá folytonos rakparti sétány és kerékpáros infrastruktúra (2660 m) kiépítése a Szent Gellért tér és a Rákóczi híd között. A beruházáshoz kapcsolódóan a szükséges felsővezeték kiépítése 2850 m hosszon (új

munkavezeték felszerelése 6484 m), áramvisszavezető, BKV egyenáramú hálózat átalakítása, kiépítése, a közvilágítás átépítésével és a közművek kiváltásával.

Az érintett közművek (új vezeték építések):

- ivóvíz vezeték (3.808 m, melyből 1.106 m legalább 700-as belső átmérőjű)
- szennyvízcsatorna (4.778 m)
- hírközlő vezetékek (11 szolgáltató érintett)
- elektromos vezeték (32.886 m)
- gázvezeték (1.756 m)

A részletes mennyiségeket és a feladatokat a közbeszerzési dokumentumok tartalmazzák.

5.1.3. Becsült időtartam

Időtartam: 39 Hónapok

5.1.10. Odaítélési szempontok

Kritérium:

Típus: Ár

Egyösszegű (tartalékkeret nélküli) ajánlati ár (nettó HUF) / Súlyszám: 70

Kritérium:

Típus: Minőség

1. AF III.4.1) M/2.1. pontja szerinti alk.köv.igazolására bemutatott szakember 36 hó feletti, az alk.köv. b) pontjában meghatározott területen szerzett szakmai többlettapasztalata (hónap, min. 0, max. 24 hó) / Súlyszám: 10

2. AF III.4.1) M/2.2. pontja szerinti alk.köv.igazolására bemutatott szakember 36 hó feletti, az alk.köv. b) pontjában meghatározott területen szerzett szakmai többlettapasztalata (hónap,min. 0,max. 24 hó) / Súlyszám: 10

3. Az AF III.4.1) M/2.3. pontja szerinti alk.köv.igazolására bemutatott szakember 36 hó feletti, az alk.köv. b) pontjában meghatározott területen szerzett szakmai többlettapasztalata (hónap min. 0, max. 24 hó) / Súlyszám: 10

A szerződés feltételei:

Finanszírozás módja: tervezetten utófinanszírozás (kedvezményezett finanszírozás, európai uniós (IKOP Plusz). A támogatás intenzitása 100%. Ajánlatkérő a nettó szerződéses ellenérték 2 %-ának megfelelő mértékű tartalékkeretet foglal a szerződésbe, a tartalékkeret felhasználásának részletes feltételeit a közbeszerzési dokumentumok részét képező szerződéstervezet tartalmazza.

II.2.13) Európai uniós alapokra vonatkozó információk

A beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos

Uniós alapok programja: Kohéziós Alap (CF) (2021/2027)

Uniós alapok finanszírozási azonosítója: IKOP Plusz

4. A közbeszerzési dokumentumok az alábbi releváns előírásokat tartalmazta:

Ajánlatkérési dokumentáció I. KÖTET

I. Útmutató az ajánlattevők részére, formanyomtatványok, nyilatkozatminták

6.3. Az ajánlattételi határidőre benyújtandó nyilatkozatok

2. Felolvasólap

Szakmai ajánlatnak a „nettó ajánlati ár” értékelési szempont tekintetében pedig az értékelési szempontra tett megajánlás alátámasztására szolgáló Beárazott Költségvetést tekintjük.

Az Ajánlattevő a munkára vonatkozó árajánlatát a felolvasólapon a Beárazott Költségvetés összegzésével kialakított egyösszegű nettó áron köteles megtenni. A nettó ajánlati árnak a tartalékkeret összegét NEM kell tartalmaznia.

21. Nyilatkozat az alkalmazott rezsioradíjról (10. sz. minta)

Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. tv. 46. § (2) bek. 3. pontja alapján Ajánlattevőnek az ajánlatában nyilatkoznia kell az alkalmazott rezsioradíjról.

22. Beárazott költségvetés nyomtatott (.pdf) formában és excel-fájlban is benyújtva

8. Az ajánlati ár meghatározása

8.1. Árazott költségvetés nyomtatott (.pdf) formában és excel-fájlban is benyújtva

Ajánlatkérő mennyiség-kimutatást (árazatlan költségvetést) bocsát az ajánlattevők rendelkezésére (IV. kötet).

Az ajánlattevőknek kötelezettsége ajánlatuk részeként a kitöltött (beárazott) mennyiség-kimutatás benyújtása.

Ajánlatkérő nyomatékosan felhívja az ajánlattevők figyelmét arra, hogy az ajánlati ár átalányár jellegére tekintettel az ajánlattevők kötelezettségét képezi minden munka elvégzése, mely az közbeszerzési dokumentum részét képezi, a mennyiség-kimutatás / költségvetés soraitól függetlenül, és ez nem teremt alapot a többletmunka elszámolására.

Az Ajánlati árat Forintban (HUF) kell az előírt helyeken rögzíteni számjegyekkel. Az elvégzett munkák ellenértéke is kizárólag forintban kerül kifizetésre.

Az Ajánlattevő a munkára vonatkozó árajánlatát – részajánlattétel lehetősége esetén részenként - egyösszegű átalányáron (nettó ajánlati ár) köteles megtenni. Az egyösszegű átalányár magában foglalja mindazon munkákat és azok költségeit, amelyek a kért munkák megvalósításához és a szerződésben megfogalmazott feltételek teljesüléséhez szükségesek.

Az Ajánlattevőknek a Beárazott költségvetésben kell megadniuk az Ajánlati Ár tételenkénti megbontását.

Az Ajánlattevőnek az ajánlatkérési dokumentáció részét képező költségvetést kompletten beárazva kell ajánlatához csatolnia. Az árazandó költségvetésen változtatás nem eszközölhető. Esetleges eltérés esetén a nyomtatott formában és elektronikusan az Ajánlattevők részére megküldött, valamint az Ajánlattevők által az ajánlat részeként nyomtatott és excel formában benyújtott dokumentumok közül a nyomtatott (.pdf) formátum az irányadó! Ajánlatkérő az ajánlatok bírálatakor is az Ajánlattevők által benyújtott nyomtatott (.pdf) és excel formátumban beárazott költségvetés eltérése esetén a .pdf formátumú példányt veszi figyelembe, mind a számítási hiba javításakor, mind annak vizsgálatakor, hogy a benyújtott beárazott költségvetés megfelel-e a dokumentáció feltételeinek.

A beárazott költségvetést az ajánlathoz külön is kell csatolni xls. formátumban.

8.3. Költségvetés kitöltése

Ajánlattevőnek a KÖLTSÉGVETÉSBEN a mennyiséggel ellátott minden tételhez meg kell adnia a 0-tól különböző egységárát vagy árát.

A költségvetésbe az egységárak és az árak az „Egységár” rovatba írandók be. Valamennyi egységárát és árát magyar Forintban kell feltüntetni. A „Nettó összeg, Ft” feliratú rovatba a mennyiség és az egységár szorzatát kell beírni egész Forintra kerekítve.

Az árazandó költségvetés tételeihez megadott mennyiségek változatlanul hagyásával – az Ajánlati árat a KÖLTSÉGVETÉS Főösszesítő forma-nyomtatványának összesen sorával egyezően a felolvasólapon kell megadni. A költségvetés tételeinek „Összesen” rovatát fejezetenként, alfejezetenként kell összesíteni. A Fejezetek árösszegét a Főösszesítő forma-nyomtatványon kell összegezni és a főösszesítő összesen sorát a felolvasólapra átvezetni.

Az egységárak megadásánál az Ajánlattevőnek a táblázatba egész forintra kerekített összegeket kell beírnia. A CD-n szereplő táblázatban az összesen oszlopok és sorok celláit a kerekítés szabályai szerint, egész forintra kerekítve kell képletezni. A papír alapú beárazott mennyiség-kimutatás összesen oszlopait és sorait az Ajánlattevőknek szintén a kerekítés szabályait alkalmazva kell kitölteniük.

8.4. Ajánlati ár meghatározásánál figyelembe veendő tényezők, körülmények

Az ajánlati árat a dokumentáció első kötetében, a Szerződéses Megállapodás pontjaiban és a Szerződéses Feltételekben rögzítettek szerint kell kialakítani. Az Ajánlattevőnek a tenderdokumentáció teljes anyagát részletesen át kell vizsgálnia, hogy ajánlatát teljes felelősséggel tehesse meg.

Az árazandó költségvetésben szereplő egységárak és árák alapján képzett nettó ajánlati ár a Létesítmény teljes bennfoglalt értékét jelenti. Ide kell érteni minden költséget és kiadást, amely felmerülhet a Létesítmény megvalósítása során és érdekében, amelyek az ajánlatkérési dokumentációban rögzítetteknek megfelelően a beruházás műszaki terveiben, műszaki specifikációiban és az egyéb dokumentumokban megfogalmazottak szerint a beruházás megvalósításához, a használatba adáshoz szükséges, hatóság, és kezelők által előírt feltételek teljesítéséhez, rendeltetésszerű használatához és a szerződésben megfogalmazott feltételek teljesedésbe menéséhez szükséges, beleértve minden ideiglenes Létesítményt is, amely szükséges lehet, továbbá az általános kockázati felelősségeket és kötelezettségeket, amelyeket a dokumentáció kifejezetten vagy bennfoglaltan tartalmaz, és amelyre a Vállalkozó az ajánlatát alapozta.

Az árnak tartalmazni kell továbbá a Létesítmény megvalósításával összefüggésben felmerülő minden közterhet, adót (kivéve általános forgalmi adó), vámot és egyéb illetéket, általános költséget, hasznot és a Vállalkozónak felmerülő bármely kiadását.

Az árakat a kivitelezés időtartamát figyelembe vevő prognosztizált áron kell az Ajánlattevőnek meghatároznia.

Az Ajánlati árat Magyar Forintban (HUF) kell az előírt helyeken rögzíteni számjegyekkel. Az elvégzett munkák ellenértéke is kizárólag Magyar Forintban kerül kifizetésre.

A főösszesítő „összesen” sorában szereplő nettó összegnek (Beruházás nettó ajánlati ára összesen) és a felolvasólapon szereplő nettó ajánlati árnak meg kell egyeznie!

Az ajánlati árat Magyar Forintban (HUF) kell az előírt helyeken rögzíteni számjegyekkel. Az elvégzett munkák ellenértéke is kizárólag Magyar Forintban kerül kifizetésre.

A munkák megvalósítása során bekövetkező árváltozásokat a Vállalkozó (nyertes Ajánlattevő) a Szerződéses Feltételek 21.6. pontja szerint érvényesítheti.

Az Ajánlat benyújtásával Ajánlattevő a dokumentáció részét képező dokumentumokban rögzített kötelezettségeit elfogadja, azoknak teljesítését az Ajánlatában – adott esetben az adott rész vonatkozásában – megadott egyösszegű átalányárért vállalja. Az Ajánlatnak az Ajánlatkérő részére történő benyújtása azt is jelenti, hogy az Ajánlattevő meggyőződött az ajánlat elkészítéséhez rendelkezésére bocsátott dokumentumok teljességéről, tartalmukat megismerte.

Az árazatlan költségvetés mellett tájékoztató jelleggel kiadásra kerül egy árazást segítő táblázat. Ezen táblázatot nem kell ajánlattevőnek kitöltenie.

12. Hiánypótlás, felvilágosítás kérés, aránytalanul alacsony ár, számítási hiba

12.2. Aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalások

Az aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalások kapcsán a Kbt. 72. § irányadó.

VÁLLALKOZÁSI SZERZŐDÉSES FELTÉTELEK

21.6. Költségváltozás elszámolása

21.6.1. Az előre nem látható mértékű építőanyagár-változással és a munkadíjjal összefüggésben jelentkező összefüggésben jelentkező költségváltozás elszámolására a 21.6. pontban meghatározott, objektív módszer alapján kerül sor.

21.6.2. Felek rögzítik, hogy Vállalkozó jogosult érvényesíteni a Vállalkozói díjban felmerülő, a szerződés teljesítése során a szerződéskötést megelőző 12 negyedév (beleértve a szerződéskötés negyedévét is) KSH által az egyéb építmény építésére (42) közzétett előző negyedévre vonatkoztatott építőipari termelői árindexek (a továbbiakban: árindex) számtani átlaga alapján számított rendes üzleti kockázat mértékével csökkentett, a szerződéskötés negyedéve (mint bázisnegyedév), valamint a megrendelés időpontjának negyedéve közötti időszakra eső kumulált árindex alapján számított építőanyagár-változás szerinti díjnövekményt. A fentiek szerint számított rendes üzleti kockázat mértékét meg nem haladó mértékű építőanyagár-változás a Vállalkozó észszerű üzleti kockázati körébe tartozik, az ezzel kapcsolatos díjigény nem érvényesíthető.

21.6.4. Felek egyezően rögzítik, hogy Vállalkozó a Megrendelő által elismert díjnövekmény 50%-ának (ötven százalékának) megfelelő mértékű költségváltozás elszámolására jogosult. A költségváltozás kezelése történhet a Szerződéses Megállapodásban meghatározott, rendelkezésre álló Tartalékkeret felhasználásával is. A költségváltozásból eredő, a Megrendelő által elismert és elszámolható díjnövekményt Vállalkozó a 21.6.6. szerint tájékoztatásai alapján, a Vállalkozói Projekt Kézikönyvben kiadott jegyzőkönyv minta megfelelő kitöltését és aláírását követően kiállított, önálló számlában érvényesítheti, évente legfeljebb egy alkalommal, legkésőbb a Befejezési Igazolás kiállításáig.

5. A 2025. szeptember 4-i ajánlattételi határidőre 4 ajánlatot nyújtottak be az alábbi egyösszegű ajánlati árakkal:

A kérelmező

Egyösszegű ajánlati ár (nettó HUF): 26 891 247 912

HE-DO Építő Zrt.

TTDExpert Fővállalkozói Zrt.

Egyösszegű ajánlati ár (nettó HUF): 27 498 000 000

DÉLÚT Építő és Bányászati Kft.

Egyösszegű ajánlati ár (nettó HUF): 28 843 330 000

Generál Mély- és Magasépítő Zrt.

Züblin Építőipari Beruházási és Szolgáltató Kft.

Egyösszegű ajánlati ár (nettó HUF): 32 325 196 013

A kérelmező ajánlatában a 10. nyilatkozatminta alapján nyilatkozott, hogy 7800.-Ft/óra építőipari rezsioradíjat alkalmazott az ajánlati ára meghatározása során.

6. Az ajánlatkérő 2025. október 13-án a Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az alábbi felhívásával indokolás benyújtására hívta fel a kérelmezőt:

„SWIETELSKY Magyarország Korlátolt Felelősségű Társaság - Swietelsky Vasúttechnika Korlátolt Felelősségű Társaság közös ajánlattevőt az „Egyösszegű ajánlati ár (nettó HUF)”, mint önállóan értékelésre kerülő értékelési szempont tekintetében az ajánlatban csatolt Felolvasólapon rögzített megajánlás vonatkozásában, figyelemmel a 2014/24/EU irányelv 69. cikk (1) bekezdésére is, mely szerint az „ajánlatkérő szerv köteles magyarázatot kérni a gazdasági szereplőktől az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek tekintetében, ha egy ajánlat

a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest kirívóan alacsony összegűnek tűnik.

...

C.) AZ INDOKOLÁS KÖTELEZŐ TARTALMI ELEMEI

1. Az indokolásban mutassák be (legfeljebb két tizedes jegyre kerekítve), hogy milyen összegű rezsioradíjjal számoltak az 1. sz. melléklet szerinti költségvetési tételek vonatkozásában, és a rezsioradíj kiszámításakor egyes – a Méptv.-ben meghatározottak szerint az építőipari minimális rezsioradíj elemeit képező – költségeket milyen összeggel és módon vették figyelembe az alábbiak szerint:

a) A rezsioradíj mértékét a minimális építőipari rezsioradíj 44/2024. (XII. 20.) ÉKM rendelet 1. mellékletében bemutatott számítási módszernek megfelelő táblázat kitöltésével és benyújtásával szíveskedjenek bemutatni és hogy azt miként vették figyelembe, építették be ajánlatukban, költségvetésükben.

b) A szerződés átalánydíjas jellegére tekintettel amennyiben ilyen van, illetve ha ilyennel számolt Ajánlattevő – a közvetlen költségek között figyelembe vett kockázati tényezőket szíveskedjenek felsorolni és azok nagyságát ismertetni (amennyiben nem kalkuláltak kockázatokkal, úgy arra vonatkozó kifejezett nyilatkozat benyújtása szükséges).

c) Kérjük, szíveskedjenek tájékoztatást adni arról, hogy milyen arányban kalkulált Ajánlattevő saját alkalmazottjaival.

2. A kiadott költségvetési tételek táblázatban (1. sz. melléklet) foglalt költségvetési tételek vonatkozásában részletesen mutassák be és igazolják a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 3. § (5) bekezdésében meghatározott, a vállalkozói díj kötelező tartalmát képező díjelemek megalapozottságát és figyelembe vételét az egyösszegű ajánlati ár meghatározása során. Szíveskedjenek egységárelemzéssel (árvetés) alátámasztani az egyösszegű ajánlati ár 1. sz. melléklet szerinti költségvetési tételeinek tartalmát.

Az egységárelemzést az alábbiak szerint szükséges elkészíteni az 1. sz. melléklet szerinti költségvetési tételek vonatkozásában:

a) Az árvetést jelen indokoláskérés 2. sz. mellékleteként megküldött minta szerint szükséges elkészíteni.

b) Az árvetésben szíveskedjenek részletesen megadni a költségvetés 1. sz. melléklet szerint megjelölt tételeinek tartalmát megalapozó adatokat közvetlen önköltség szintjéig + közvetlen költségek között nem szereplő általános költségek (irányítási költségek) + tervezett nyereség mértéke %-ban és annak értékének meghatározása tételenként a tétel tartalmának leírása figyelembevételével. Kérjük, hogy a csatolt 1. sz. melléklet szerinti táblázatban megjelölt tételek esetében a közvetlen költségek között nem szereplő általános költségekre és tervezett nyereségre, azaz együttesen a fedezetre vonatkozó számítást a lehetséges legrészletesebb módon mutassák be. Kérjük, szíveskedjenek azon 1. sz. melléklet szerinti megjelölt tételeknél, ahol az építményenkénti egységár eltér egymástól, ott a minimum és a maximum egységár tekintetében is elkészíteni az árvetést, tehát ezen tételek árindokolására kétszer kell sor kerülni!

c) Amennyiben alvállalkozói teljesítéssel számoltak, úgy szíveskedjenek egyértelműen jelölni. Az alvállalkozói teljesítés esetén szíveskedjenek csatolni alvállalkozói ajánlatot, vagy egyéb olyan dokumentumot, mely az adott árat alátámasztja. Amennyiben az adott költségvetési tétel alvállalkozói teljesítéssel érintett, abban az esetben azon költségvetési tétel vonatkozásában az alvállalkozói árvetést szükséges benyújtani a 2. sz. mellékleteként kiadott táblázatnak megfelelően.

d) Az egységárelemzésnél alkalmazott normarendszert vagy rendszereket szíveskedjenek megnevezni, valamint annak forrását megjelölni tételenként. Saját norma alkalmazás esetén annak számítását szíveskedjenek mellékelni erőforrásonként, tételenként.

e) Kérjük, hogy minden tétel tekintetében – ahol az értelmezhető – szíveskedjenek szöveges leírást és bemutatást adni arról, hogy a szállítási, fuvarozási feladatok során milyen kezdő és végpontokkal számolnak, milyen útvonalakkal és távolsággal számolnak.

f) Kérjük, hogy minden fent megjelölt tétel tekintetében szíveskedjenek szöveges leírást adni arról is, hogy a szállítóeszközök és a gépek körében felsorolt eszközök saját tulajdonban állnak-e, vagy bérelt (vagy más jogi konstrukcióval biztosított) eszköznek minősülnek. Kérjük továbbá a gépek, szállítóeszközök típusát és darabszámát a gépek/szállítóeszközök napi teljesítményadatait is ismertetni. Kérjük, szíveskedjenek kitérni a gépek, szállítóeszközök vonatkozásában a költségekre. Kérjük, szíveskedjenek kitérni a gépek vonatkozásában a betanítás/oktatás költségére is.

g) Kérjük feltüntetni az összes szakembert, munkást (így különösen az alkalmassági feltételre és az értékelési szempontokra megajánlott szakembereket), akikkel számolt ajánlattevő az ajánlati ár megadásakor és kérjük feltüntetni ezen szakemberek munkaerőköltségét, egyértelműen feltüntetve mellette, hogy a szakembert saját kapacitásában vagy esetleg más jogviszonyban (alvállalkozói) tervezte bevonni.

3. Kérjük bemutatni, hogyan és milyen mértékben számoltak a felelősségbiztosítás, a teljesítési biztosíték, (adott esetben) előleg-visszafizetési biztosíték, jótállási biztosíték költségével.

4. Kérjük, hogy az egységárelemzéseket és az azokat alátámasztó számításokat szerkeszthető formátumban is szíveskedjenek benyújtani.

Felhívjuk Ajánlattevő figyelmét, hogy Ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet Ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett.

Ajánlattevő kötelessége az ajánlati ár megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt (*legfeljebb két tizedesjegyre kerekítve*) az Ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként Ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a Kbt. 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek.

Felhívjuk Ajánlattevőt, hogy objektív indokolással, konkrét adatokkal igazolják, hogy a vállalatuk teljesíthető, az ajánlatukban megajánlott, és az ajánlatában benyújtott részletezett ajánlati ár megfelelő fedezetet biztosít az eljárást megindító felhívás szerinti szerződéses időtartamban a közbeszerzési dokumentumok feltételei szerint a kötelezettségek teljesítésére.

1. sz. melléklet: Költségvetési tételek kivonata

Lapfűl	TÉTEL-SZÁM	MEGNEVEZÉS	MÉRTÉK-EGYSÉG
01_ÚTÉPÍTÉS	222110	Bevágásból kikerülő felesleges föld kitermelése és elszállítása lerakóhelyre	m3
01_ÚTÉPÍTÉS	222210	Töltés (nagy tömegű földmű) építése	m3
01_ÚTÉPÍTÉS	222230	Földmű felső 50 cm vtg rétegébe építendő fagyvédő réteg	m3
02_FORGALOMTECHNIKA	332120	Burkolati jelek készítése géppel (tartós kivitel)	m2
02_FORGALOMTECHNIKA	332125	Burkolati jelek készítése kézzel (tartós kivitel)	m2
03_KÖZÚTI_JELZŐ	171020	Új építés	m
04_MŰTÁRGY_KÁBELTÁLCA	554320	Acél hídszerkezet gyári és helyszíni teljes mázolással korrózióvédelme	m2

04_MŰTÁRGY TÁMFAL	569100	Monolit beton folyóka	m
06.01_CSATORNÁZÁS	132421	Csővezetékek építése vasbeton csőből DN 800	m
06.03_VÍZELLÁTÁS	132201	Csővezetékek építése gömbgrafitos acél csőből DN 150	m
06.03_VÍZELLÁTÁS	132202	Csővezetékek építése gömbgrafitos acél csőből DN 100	m
06.03_VÍZELLÁTÁS	132205	Csővezetékek építése gömbgrafitos acél csőből DN 200	m
06.03_VÍZELLÁTÁS	132211	Csővezetékek építése gömbgrafitos acél csőből DN 300	m
07_KÖZVILÁGÍTÁS	124120	Új építés	m
08_KÖZCÉLŰ ELEKTROMOS HÁLÓZAT	122236	Kábel építés 10 kV hálózaton	m
08_KÖZCÉLŰ ELEKTROMOS HÁLÓZAT	123221	Vezeték építése (alumínium)	m
11_VILLAMOS PÁLYA	712011	Geotextília beépítése	m2
11_VILLAMOS PÁLYA	713246	59R2 sínes, sínkörülöntéses vágány építése	vm
11_VILLAMOS PÁLYA	713373	Ph.50 váltórészű bebetonozott műanyag aljas kiterő építése	csop
12_FELSŐVEZETÉK	722151	Talpcsavaros acéloszlop állítása alapozási munka nélkül (oszlopmagasság 11 méterig, csúcshúzás 15 kN-ig)	db
12_FELSŐVEZETÉK	722302	Új munkavezeték felszerelése 100 mm ² Cu-Ag (villamos, kettős munkavezeték)	m
17_KÖRNYEZETRENDEZÉS	325010	Térkőburkolat építése 8 cm	m2
17_KÖRNYEZETRENDEZÉS	325075	Terméskő burkolat építése	m2
27_PERON ALÉPÍTMÉNY	112220	Új nyomvonal építés	m

2. sz. melléklet: Egységárelemzés minta
3. sz. melléklet: Útmutató egységárelemzés elkészítéséhez”

7. A kérelmező 2025. október 15. napján előzetes vitarendezési kérelemmel fordult az ajánlatkérőhöz, amelyben kérte a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árindokolás kérés visszavonását annak alaptalansága és jogsértő jellege miatt. Indokait a jogorvoslati kérelemben előadottakkal hasonló tartalommal adta elő.

Álláspontja szerint az indokolás kérés jogalapjában és tartalmában is jogsértő a Kbt. 72. § (1) bekezdés alapján.

A kérelmező - bontási jegyzőkönyv áttekintését követően kialakult – határozott álláspontja szerint az ajánlati ára a beérkezett ajánlati árakhoz viszonyítva nem minősül aránytalanul alacsonynak. Hivatkozott a D.168/15/2022., D.143/27/2020., D.379/2018., D.366/14/2020. döntőbizottsági határozatokra és a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatójára az aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatban.

Rögzítette, hogy a második helyen lévő árhoz képest csupán 2%-os az eltérés. Jelen esetben maximum a 23.111.554.785.-Ft alatti megajánlások (ajánlatok átlagárának 80%) minősülnek aránytalanul alacsonynak, így ajánlattevő határozott álláspontja szerint az aránytalanul alacsony ár megállapítására vonatkozó ajánlatkérői döntés esetében (26.891.247.912 Ft) jogsértő.

Előadta indokait az indokoláskérés tartalma kapcsán is.

8. Az ajánlatkérő 2025. október 18. napján a vitarendezési kérelemnek részben helyt adott, részben elutasította.

Az ajánlatkérő megállapította, hogy a Kbt. 72. §-ában foglaltak és az irányadó joggyakorlatnak megfelelően járt el, amikor a bírálathoz, annak eredményeként a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti indokolás kérés mellett döntött. Ezért az előzetes vitarendezési kérelem erre vonatkozó kérelmét, mint megalapozatlant az ajánlatkérő elutasítja, az ajánlatkérő az általa 2025.10.13. napján kiküldött árindokolás kérést továbbra is fenntartotta, azt visszavonni nem kívánta.

Az árindokoláskérés tartalmát érintően részben adott helyt az előzetes vitarendezési kérelemben foglaltaknak, az ajánlatkérő az árindokolás kérés C.) 2. b) pontjában szereplő utolsó mondatát és a C.) 3. pontjában foglalt rendelkezést törli az árindokolás kérés köréből. A további kérelmeket elutasította.

9. A kérelmező 2025. október 27. napján benyújtotta az indokolását.

„2025.10.13-án hétfőn, az EKR felületén „Árindokolás kérés” tárgyú dokumentum érkezett, melyben Ajánlatkérő többek között 24 tétel ár magyarázatát kérte a „Budai fonódó villamos hálózat II ütem megvalósítása” tárgyú közbeszerzési eljárásban benyújtott ajánlatunkkal kapcsolatban, Ajánlatkérő hivatkozása szerint amiatt, mert felmerült a kirívóan alacsony ár valószínűsége. Az indoklás körébe vont tételek az ajánlati árunk 17%-át érintette. Az árindokolást Ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmünkre adott, 2025.10.18-án kelt válaszában módosítva - 2025.10.27-én 16 óra-ig kérte teljesíteni.

A közös Ajánlattevők kalkulációs rendje kismértékben eltér az Ajánlatkérő által kért kimutatás szerkezetétől, így a megfelelő részletezésű válasz összeállítására a megadott határidőn belül nagyon összetett és bonyolult feladat volt (azzal, hogy jellegében mi is az Ajánlatkérő által elővezetett költségelemekkel számolunk).

Szeretnénk megjegyezni, hogy ajánlatunk esetleges kirívóan alacsony ár veszélyével nem értünk egyet. A nagyon szűk válaszadási határidővel és a kirívóan alacsony ár felmerülésével kapcsolatban vitarendezést is kezdeményeztünk szerdai napon (annak jogalapját és tartalmát vitatva), melynek főbb pontjai a következők voltak:

Ajánlatkérő ajánlati árunkat — mint az az előzetes vitarendezési kérelmünkre adott válasz 3. oldalán olvasható - a kizárólag a tervező által számított becsült értékhez viszonyította. Ebben a körben fel kívánjuk hívni a figyelmet az állami építési beruházások rendjéről szóló törvény (2023. évi LXIX. törvény) (3) bekezdésére, ami kifejezetten arra ösztönzi a tervezőt (szakértő mérnököt), hogy az esetleges fegyelmi vétség elkerülése érdekében minden költségösszetevő vonatkozásában a maximális értéket vegye figyelembe a becsült érték meghatározása során.

Ezzel szemben Magyarországon a piaci környezet a vállalkozási árak csökkentésével reagál arra a tényre, hogy az állami építőipari megrendelések volumene jelentősen visszaesett az utóbbi években. Ez a közelmúlt bontási jegyzőkönyveiből egyértelműen kiderül.

Az építőipari profit 10%-ban való maximalizálása és az a tény, hogy jelenleg még nincs jogalkalmazói gyakorlat arra, hogy egy projektzáráskor milyen következményekkel jár az, ha a vállalkozó végső profitösszege meghaladja ezt az összeget, azt eredményezi, hogy Ajánlattevők óvatosabb kalkulációval indulnak a pályázatokon. A szerződésszegéstől való félelem vezet ahhoz a tényhez, hogy vállalkozók nem a 10%-os profit szintet irányozzák elő, hanem inkább a profitszint közepére, vagy az alsó határhoz közelítenek az előzetes árbecslések során. Összességében ez is abba az irányba mutat, hogy a beadott ajánlati összegek csökkennek a korábban megszokott árszintekhez képest.

Fentiek alapján nyilvánvaló, hogy a becsült értékhez – és egyedül csak a becsült értékhez – viszonyítottan 20,08%-os eltérés miatt aránytalanul alacsony értékű ajánlati árat vélelmezni egy piaci verseny keretében, a 10%-os nyereséghányad – mint szerződésszegési küszöb – fenyegetettsége mellett nem indokolt. Különösen nem, ha az összes ajánlattevő ajánlati árait figyelembe véve, az eltérés azok átlagától mindösszesen csak 6,92%!

Az AF VI. 3) 27. szerinti "Egyösszegű ajánlati ár (nettó HUF)" értékelési szempontra való megajánlás legkedvezőtlenebb (azaz a MAXIMÁLISAN! megajánlható!) értékétől (33.648.785.552,- Ft) ajánlatunk csupán 20,08%-al, illetve a 2. és 3. legkedvezőbb ajánlattól 2,21%-al, illetve 6,77%-al tér el. Ez azt mutatja, hogy Ajánlattevők egységesen gondolkodnak a projekt még gazdaságosan megvalósítható árszintjéről és mindez nem tér el T. Ajánlatkérő előzetesen meghatározott – maximalizált - elvárásaitól sem jelentősen.

Közös Ajánlattevők előző 3 éves tárgyi árbevétele ~50mrdFt, tehát az előírt alkalmassági követelmény kétszerese (összesített árbevétele még ennél is jelentősen magasabb). Véleményünk szerint sem az ajánlati árszintünk, sem a szakmai hozzá nem értésből eredő nem szerződészerű teljesítés veszélye nem fenyegeti T. Ajánlatkérőt. Alkalmazottjainkat hivatalos munkaszerződésekkel foglalkoztatjuk, a munkabéreket mindig pontosan kifizettük és a jövőben is így járunk el, a hivatalos minimálbérnél mindig magasabb árszinten foglalkoztatjuk dolgozóinkat.

Az elmúlt években és évtizedekben jelentős tapasztalatot szereztünk hasonló munkák kivitelezésben, pl. a tárgyi beruházás műszaki előzményének építésében is részt vettünk. Ilyen volt többek között pl. a Budai fonódó villamosközlekedés megteremtése, Bem rakparti ág kivitelezése (KÖZOP-5.5.0-09-112011-0015), és a széli Kálmán téri ág kivitelezése (KÖZOP-5.5.0-09-11-2011-0016), vagy a "2016. évi útfelújítási program kivitelezési munkái, II. ütem", 2. rész: Budapest XI. kerület, Petőfi híd budai le- és felhajtó ágainak és a Műegyetem rakpart (Bertalan Lajos utca - Petőfi híd déli csomópontja között) felújítási munkái.

Jelen közbeszerzési eljárásban az általunk megajánlott ár alapján a szerződészerű teljesítés képessége, illetve az árak a gazdasági észszerűséggel összeegyeztethető volta nem kérdőjelezhető meg.

Fontosnak tartjuk ehhez kapcsolódóan megjegyezni, hogy egy magasabb ajánlati ár még nem jelent garanciát az adott ajánlattevő tényleges teljesítőképességére.

Társaságaink a hazai és nemzetközi kereskedelmi piacon is elismert szakcégek. Bizonyítottuk, hogy képesek vagyunk kedvező áron magas színvonalú, az elvárt műszaki követelményeknek mindenben megfelelő szolgáltatások nyújtására, amelyek természetesen magukban foglalják a jelen közbeszerzési eljárás tárgya szerinti feladatok ellátását is.

Társaságaink a közbeszerzési eljárások állandó, és így a közbeszerzési piac aktív résztvevői, amelynek eredményeképpen professzionális tapasztalatra, nagyfokú közbeszerzési gyakorlatra tettünk szert. A magasan és folyamatosan képzett szakembergárda rendelkezésre állásával számos, a közbeszerzési eljárás tárgya szerinti szerződést teljesítettünk és teljesítünk jelenleg is, erre is figyelemmel a konkurens társaságokkal fel tudjuk venni a versenyt és kedvező árképzést tudunk alkalmazni.

Közös Ajánlattevők élve a Kbt. 72. § (2) a.) és c.) pontja szerinti lehetőséggel, ezúton kéri Tisztelt Ajánlatkérőt, a tételes árindokolás bírálata során vegye figyelembe az alábbi, objektív alapú indokolást is, amely egyrészt

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára, másrészt pedig

b) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire vonatkozik.

A tárgyi Árindokolás kérés 1. számú mellékletének tételei szerint Kbt. (2) a.) szerinti indoklásunk a következő:

(...)

A fent hivatkozott tételek ajánlatunkban szereplő értéke összesen az ajánlati árunk 10,44%-a. Ha ezeken a tételeken a fenti, „kivételesen előnyös körülmények” hatását 20%-os mértékűnek tekintjük, az már önmagában véve magyarázza a második legkedvezőbb ajánlattól való ~2%-os eltérést.

Szeretnénk megemlíteni azt is, hogy mindkét Közös Ajánlattevő tag központi irányítása, és a SWIETELSKY Magyarország Kft. Dunakeszin lévő telephelye, az azon működő aszfaltkeverő üzeme (öntött és hidegaszfalt termékek minden típusát tudjuk gyártani) jóval közelebb van a 2. és a 3. legkedvezőbb ajánlatot benyújtó vállalaténál. Telephelyünkön engedélyünk van Recycling és építési bontási termékek kezelésére, visszaépítésére. Jelenleg is jelentős mennyiségű korábban megvásárolt, vagy betárolt útépitési termékünk van raktárkészleten. Idén 34 éve dolgozunk a Budapest területén, jól ismerjük a Budapest városi és megyei munkákat. Útépitési területen évi kb. 4-5Mrd Ft értékben dolgozunk ezen a piacon. Ismerjük az itt működő anyagbeszállítókat, gépbeszállítókat, potenciális alvállalkozókat, önkormányzatokat, szakhatóságokat. T. Ajánlatkérővel is stabil, hosszú évekre visszamenő jó kapcsolatunk van. ...”

10. Az ajánlatkérő 2025. november 26. napján kiegészítő indokolásadásra hívta fel a kérelmezőt, melyre vonatkozóan kiegészítő indokolását a kérelmező 2025. december 2. napján nyújtotta be.

A jogorvoslati kérelem

11. A kérelmező 2025. október 27. napján nyújtott be jogorvoslati kérelmet, melyben kérte jogsértés megállapítását a vonatkozásban, hogy ajánlati árát az ajánlatkérő aránytalanul alacsonynak látszónak ítélte és kérte a 2025. október 13. napján részére küldött indokoláskérés és azt követő valamennyi eljárási cselekmény megsemmisítését.

Kérelme benyújtásakor 17.500.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazolta.

A kérelmező megjelölte a jogsértésről való tudomásszerzés időpontjaként 2025. október 18. napját, az előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői válasz megküldésének időpontját.

12. A kérelmező előadta, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árindokoláskérés jogsértő, annak jogalapja nem áll fenn, az ajánlatkérő ezért megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdéseit és a Kbt. 72. § (1) bekezdést.

Rögzítette, hogy a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014/24/EU irányelv (továbbiakban: Irányelv) 69. cikke az aránytalanul alacsony ár vizsgálatának kiindulópontjaként rögzíti, hogy „az ajánlatkérő szerv köteles magyarázatot kérni a gazdasági szereplőktől az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek tekintetében, ha egy ajánlat a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest kirívóan alacsony összegűnek tűnik”.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése nem definiálja pontosan, hogy mit is jelent az aránytalanul alacsonynak látszó ár, azt minden esetben az ajánlatkérőnek az eset összes körülményének ismeretében kell megítélnie.

Az ajánlatkérőnek jelentős a felelőssége ezen kérdés tekintetében, mellyel kapcsolatban a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos útmutatója (továbbiakban: útmutató) szerinti támpontokra, illetve korábbi döntőbizottsági határozatokra tud hagyatkozni az aránytalanul alacsony ár megítélése, és az ehhez kapcsolódó jogszerű eljárási cselekmények tekintetében. Annak megítéléséhez, hogy a szerződés tárgya milyen ajánlati áron valósítható meg, az ajánlatkérő többek között a korábbi tapasztalataira, a becsült érték meghatározásakor figyelembe vett adatokra, valamint a piaci viszonyokra tud támaszkodni, de figyelemmel kell lennie a beszerzési tárgy specialitásaira is.

Amennyiben a fenti, illetve további releváns szempontok, mint viszonyítási pontok alapján megajánlott ár aránytalanul alacsonynak látszik, beáll az ajánlatkérő indokoláskérési kötelezettsége. A hatósági útmutató számos viszonyítási pontot „ajánl az ajánlatkérők figyelmébe”, annak érdekében, hogy az ajánlatkérők azonosítani tudják a gyanús ajánlatokat.

Az aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatban a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója szerint az aránytalanul alacsony ár megállapíthatóságának kérdésében „figyelembe vehető:

- a) becsült érték;
- b) piackutatás eredménye
- c) ajánlatkérő által korábban kötött szerződések összegei/értékei;
- d) beérkezett ajánlatok ára;
- e) beszerzés tárgyának specialitásai, az ajánlatkérő által előírt műszaki specifikáció;
- f) a szerződés tárgya szerinti vonatkozó munkajogi és egyéb jogszabályok előírásai.”

13. Az ajánlatkérő tárgyban esetben az árindokoláskérésben arról döntött, hogy a kérelmező ajánlati ára nem csak alacsony, hanem aránytalanul alacsonynak látszik. Ez a Kbt. 72. § alkalmazásának a jogalapja. Önmagában alacsony árajánlat megtétele nem von jogkövetkezményt maga után. Az ajánlati ár vizsgálatánál az az eldöntendő kérdés, hogy az ajánlattevő által megtett árajánlat alacsonynak vagy kirívóan alacsonynak látszik-e. A Kbt. 72. § rendelkezéseiben meghatározott „aránytalanul alacsony” előírás nem önmagában alacsonyabb mértékű eltérést jelent, (lásd a Döntőbizottság D.379/2018. sz. határozatát), hanem a jogalkotó az indokolás kérés kötelezettségét a viszonyítási alaptól már kirívóan eltérő, ahhoz képest kirívóan alacsonyabb ajánlati ár tekintetében írja elő, ezt tükrözik a fentebb ismertetett Döntőbizottsági határozatok, illetve erre utal a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.27.473/2010/5. számú ítélete is, amely szerint aránytalanul alacsony árról csak akkor lehet szó, hogy ha legalább 30%-os eltérés állapítható meg a vizsgált ajánlati ár és a viszonyítási alap között, vagyis ha a viszonyítási alaphoz képest a vizsgált ajánlati ár 30%-kal, vagy többel kevesebb. Az ajánlatkérő indokolt esetben köteles tágabb körben vizsgálatot lefolytatni. Hangsúlyos, hogy ezen megállapításra jutott a Székesfehérvári Törvényszék is a 2.Kf.10/2017/4. számú ítéletében, mely ítéletben kifejezésre került, hogy az aránytalanul alacsony ár kérdésében a piaci viszonyok figyelembevételével, a közbeszerzés tárgyához igazodóan, a piaci, illetve a további ajánlati árakhoz képest azok együttes értékelésével lehet állást foglalni.

14. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre adott válasz tanúsága szerint a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti jogalapot kizárólag a becsült értékre, mint egyedüli viszonyítási szempontra, és az attól való csekély eltérésre alapítja, a kérelmező álláspontja szerint jogsértő módon. Az ajánlatkérő a becsült értéket nettó 33.648.785.552,-Ft összegben állapította meg, melyhez képest a kérelmező ajánlati ára 20,08%-kal alacsonyabb.

Hivatkozott arra a kérelmező, hogy az aránytalanul alacsony ár vizsgálata körében nem elegendő csupán az ajánlatkérő által előre meghatározott becsült értéket figyelembe venni, hiszen az is előfordulhat, hogy az eljárás előkészítése során a becsült érték nem megfelelően került megállapításra. Vélelmezte a kérelmező, hogy jelen esetben is ez történt. A közbeszerzés becsült értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért az adott piacon általában kért vagy kínált teljes ellenszolgáltatást kell érteni. A becsült érték tehát tulajdonképpen egy átlagár. Ehhez képest a 33.648.785.552,-Ft az eljárást megindító felhívásban egy maximalizált árként jelenik meg, amely felett érvényes megajánlást tenni nem lehet. A kérelmező fogalmilag kizártnak tartja, hogy az átlag/normál árat megtestesítő becsült érték, és a maximalizált megajánlás mértéke ugyanazon összeg legyen, mely körülmény felveti az eljárás nem megfelelő előkészítésének megállapíthatóságát (Kbt. 28. § sérelmét).

Éppen ezért a becsült érték nem lehet a Kbt. 72. § szerinti vizsgálódás egyedüli szempontja. Lehet ugyanis téves meghatározás eredménye, így a tényleges piaci árakról nem ad feltétlenül reális képet.

A reális viszonyítás fontosságára és alapelvi összefüggésére a Tanács útmutatójának alábbi része kifejezetten utal, miszerint: „célszerű több viszonyítási pont együttes vizsgálata, mert adott esetben egy kiragadott viszonyítási ponthoz való hasonlítás téves eredményre vezethet. Az arányosság elve alapján ajánlatkérőnek körültekintően kell meghatároznia, hogy milyen szempontokat vesz figyelembe az árösszehasonlítás során, majd ezeket a szempontokat együttesen kell értékelnie, nem lehet egyes szempontokat kiragadni, másokat figyelmen kívül hagyni.”

Azt, hogy az ajánlatkérő kizárólag egyetlen értékhez, a maximalizált 33.648.785.552,-Ft összeghez történő viszonyítása jelen esetben egyértelműen téves eredményre vezet, illetve az ajánlatkérő által figyelembe vett egyetlen viszonyítási érték önkényesen kiragadott egyedüli szempont az ár vizsgálata során, illetve, hogy mindez a fentebb is írt reális képtől való elmozdulást is eredményezte, az alábbi számítás, levezetés egyértelműen szemlélteti, ugyanis amíg az eljárást megindító felhívásban érvényességi küszöb értéként közölt maximalizált értékhez (33.648.785.552,-Ft-hoz) képest a kérelmezők ajánlati ára 20,08 %-kal tér el, addig

- az összes ajánlattevő által megajánlott ajánlati áruk átlagához (28.889.443.481,- Ft-hoz) képest a kérelmező ajánlati ára mindössze 6,92 %-kal,
- a kérelmezőn kívüli többi ajánlattevő által megajánlott ajánlati áruk átlagához (29.555.508.671,- Ft-hoz) képest a kérelmező ajánlati ára mindössze 9,01 %-kal, illetve
- az összes ajánlattevő által megajánlott ajánlati áruk és a felhívásban érvényességi küszöb értéként közölt maximalizált érték (becsült érték) átlagához (29.841.311.895,- Ft-hoz) képest a kérelmező ajánlati ára mindössze 9,89 %-kal, de még
- a kérelmezőn kívüli többi ajánlattevő által megajánlott ajánlati áruk és a felhívásban érvényességi küszöb értéként közölt maximalizált érték (becsült érték) átlagához (30.578.827.891,- Ft-hoz) képest is a kérelmező ajánlati ára mindössze 12,06 %-kal tér el. A különféle viszonyítási pontok fentiek szerinti levezetése egyértelműen rámutat arra, hogy önmagában a becsült érték nem tükrözi a valós piaci árakat, illetve a viszonyítási alap bármely más releváns szempont szerint történő meghatározása (beleértve azt az esetet is, amikor az átlag számításnál a maximalizált árként megjelenő becsült értéket is figyelembe vesszük) lényegesen kisebb eltérést mutat, ami egyértelmű igazolása annak, hogy az ajánlatkérő által kiragadott egyetlen viszonyítási érték alkalmazása sérti a Kbt. arányosság elvét és az egyéb körülmények összességében arra utalnak, hogy a kérelmező ajánlati ára nem látszik aránytalanul alacsonynak.

15. A becsült érték meghatározásával kapcsolatban az eljárás előkészítése körében az ajánlatkérőt terhelő kötelezettség, hogy olyan körültekintéssel járjon el, amely lehetővé teszi a becsült érték felelősségteljes, a piaci viszonyoknak megfelelő meghatározását. Az ajánlatkérőnek minden esetben alá kell tudnia támasztania, hogy a megfelelő gondossággal járt el a becsült érték meghatározásakor.

A gazdasági válságok és rendkívüli inflációs környezet, nehezen kalkulálható áremelkedések és az időben elhúzódó előkészítés (pl. tervezés, támogatási kérelem elbírálása, közbeszerzés folyamatba épített ellenőrzése) esetén a becsült érték nem képes betölteni egyértelműen a megfelelő – pontosabban a „szerződés tárgya” mellett alkalmazható további – viszonyítási pont funkcióját.

Emellett a kérelmező rámutatott továbbá arra is, hogy az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában rögzítette, hogy az eljárásban becsült értéként kezelt 33.648.785.552,- Ft összeg „a 322/2015. (X.30.) Korm.rendelet 13. § (1) bekezdése szerinti 12 hónapnál nem régebben készült költségvetés alapul vételével került meghatározásra”. Felhívta a figyelmet arra, hogy a tárgyi eljárás az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (Ábtv.) hatálya alá tartozó beruházásnak minősül, így annak megvalósítására az Ábtv. rendelkezései szerint kerül sor, illetve a beruházás előkészítése

során közreműködők szükségszerűen az Ábtv. rendelkezéseit, beleértve az Ábtv. 52. § (3) bekezdés előírását is figyelembe vették, amely szerint:

(3) Az értékelés során rögzíteni kell a kivitelezés – pótmunkák hatásaitól megtisztított – bekerülési költsége és a tervezői költségkiírás szerinti – az árváltozások hatásaival korrigált – költségbecslése közötti eltérés százalékos mértékét. Ha a mérték a 25%-ot meghaladja, a projektvezető a költségszakértővel szemben köteles kamarai vizsgálatot kezdeményezni a költségszakértő eltéréssel összefüggő felelőssége kivizsgálása céljából. A tervező és szakértő mérnökök, valamint építészeti szakmai kamaráiról szóló törvény szerinti fegyelmi vétséget követ el a költségszakértő, ha az eltéréssel összefüggő felelőssége megállapítható.

A fent idézett jogszabályi rendelkezés kifejezetten arra ösztönzi az árazott költségvetést készítő tervezőt (szakértő mérnököt), hogy az esetleges fegyelmi vétség elkerülése érdekében minden költségösszetevő vonatkozásában a maximális értéket vegye figyelembe az árazott költségvetés (költségbecslés) készítése során, amely így azt eredményezi, hogy a becsült érték önmagában nem képes tükrözni a valós piaci viszonyokat.

16. A kérelmező a fent írtakkal kapcsolatban hivatkozott a joggyakorlatra:

A D.196/18/2023. számú határozat alapjául szolgáló ügyben az ajánlatkérő arra hivatkozással kért árandokolást az egyik ajánlattevőtől, hogy az ajánlati ára 23%-al alacsonyabb volt a becsült értéknél, azonban az érintett eljárásban az összes ajánlattevő ajánlati ára nagyságrendileg hasonló árat tartalmazott.

A Döntőbizottság a D.196/18/2023. számú határozatában kimondta, hogy „A konkrét esetben tehát a becsült érték nagy mértékben eltér az ajánlatokban megjelenő piaci árazástól, melyre tekintettel önmagában nem elegendő az aránytalanul alacsony ár megállapításához a becsült értékhez történő viszonyítás. Az ajánlatkérőnek a bírálat során körültekintően kell eljárnia, és a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel kell a konkrét közbeszerzés szempontjából releváns szempontokat, pl. a konkrét esetben az ajánlatokban megjelenő piaci árakat is az aránytalanul alacsony árra vonatkozó döntésénél alkalmaznia.”

A D.179/2024. ügyben az ajánlatkérő kifejezetten a becsült értékhez kötötte döntését, ami miatt úgy döntött, nem kér indokolást. Döntésében a Közbeszerzési Döntőbizottság rámutatott arra, hogy az ajánlatkérőnek az aránytalanul alacsony ár vizsgálata körében elsődlegesen azt kell vizsgálnia, hogy az adott szerződés tárgyára figyelemmel az ajánlattevő által megajánlott áron a szerződés teljesíthetősége kétségszűre vonható-e.

A jogorvoslati fórum tehát kevésnek találta az ajánlatkérő azon érvét, hogy a becsült érték vizsgálata során arra jutott, nem szükséges az aránytalanul alacsony ár vizsgálata.

A jogorvoslati fórum szerint téves eredményre vezethet, amennyiben az ajánlatkérő kizárólag és egyedüli viszonyítási alapként a becsült értéket veszi figyelembe, hiszen ettől az ajánlatkérő által valószínűsített értéktől a piaci árak jelentős mértékben eltérhetnek. Ezért az ajánlatkérőnek a beérkezett további ajánlatokban szereplő ajánlati árakkal és az azokban szereplő egységárakkal való összehasonlítás keretében is meg kell győződnie arról, hogy a nyertesnek kihirdetett ajánlattevő ajánlatában szereplő ajánlati áron a szerződés teljesíthető-e. Éppen a fentiek okán az aránytalanul alacsony ár kérdésköre kapcsán az ajánlatkérőknek többféle viszonyítási pontot figyelembe véve kell vizsgálnia.

17. A beérkezett ajánlatok árai tekintetében hangsúlyozta a kérelmező, hogy egységes a döntőbizottsági gyakorlat a tekintetben, hogy az ajánlatkérőknek az ajánlatok átlagát is figyelembe kell vennie az aránytalanul alacsony ár meghatározása során.

A bontási jegyzőkönyv tanúsága szerint az ajánlattételi határidőre hozzávetőlegesen azonos nagyságrendű ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatok kerültek benyújtásra.

Megjelölte a kérelmező a Döntőbizottság D.143/27/2020. sz. határozatát, melynek tanúsága szerint a benyújtott ajánlatok átlagát figyelembe kell venni az aránytalanul alacsony ár indoklás bekérése kapcsán hozott döntéseknél.

Az aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos tanácsí útmutató szerint: „Az ajánlatkérőnek az ajánlatok vizsgálata során figyelemmel kell lennie a közbeszerzési eljárásban ajánlatot tett többi ajánlattevő ajánlati árára is, mert ezek az ajánlattevők ugyanazon feltételek mellett, ugyanazon feladatokra tették meg az ajánlatukat, tehát e körben vélhetően tükrözik a beszerzés tárgya szerinti piaci árakat.”

Hangsúlyozta a kérelmező, hogy egységes a döntőbizottsági gyakorlat a tekintetben is, hogy az ajánlatkérőknek a benyújtott ajánlatok átlagát is figyelembe kell venni az aránytalanul alacsony ár meghatározása során, mely jelen esetben 28 889 443 481 Ft és amely átlagtól a kérelmező ajánlati ára mindössze 6,92 %-kal (!) tér el. Ahogy fentebb többféle átlag értékhez történő viszonyítás számításait is részletesen levezette a kérelmező, egyértelműen látszik, hogy a viszonyítási értékek bármely változata (azaz bármely átlag érték alkalmazása) lényegesen kisebb eltérést mutat, mint 20 %, vagy mint 30 %.

Utalt arra is a kérelmező, hogy a második helyen lévő árhoz képest csupán 2%-os az eltérés.

A következő közbeszerzési gyakorlat szerint az átlagárhoz képest több mint 20%-kal (20-30%-kal) alacsonyabb ajánlati ár minősül/látszik aránytalanul alacsony árak.

Ezen álláspontja alátámasztása érdekében a kérelmező hivatkozott a Döntőbizottság D.168/15/2022. számú határozatra, melyben megállapította, hogy attól a körülménytől nem minősül a nyertes ajánlattevő ajánlati ára aránytalanul alacsonynak, hogy az érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevők ajánlati árához képest kevesebb, mint 20%-kal alacsonyabb (kis mértékben ugyan, de elmaradt a 20 %-os eltéréstől).

A D.366/14/2020. sz. határozatban megállapításra került, hogy a nyertest követő ajánlati ártól való 9 %-os, és a hét ajánlattevő által ajánlott ajánlati árak átlagától való 15 %-os negatív irányú eltérés nem minősül aránytalanul alacsonynak, így a KDB szerint ajánlatkérőnek nem állt fenn az indokoláskérési kötelezettsége.

18. A kérelmező rögzítette, hogy a fenti döntőbizottsági határozatokra, valamint az eset összes körülményére tekintettel, így

1. a vélelmezetten tévesen megállapított becsült értékre,
  2. az attól való csekély eltérésre,
  3. a nagyságrendileg azonos ártendenciára,
  4. a 2. helyezett ártól való 2%-os eltérésre,
  5. az átlagártól való lényegesen kevesebb, mint 20%-os eltérésre
- figyelemmel értetlenül áll a kérelmező az ajánlati ára aránytalanul alacsony árak történő látszata előtt.

19. A kérelmező az ajánlatkérő észrevételére vonatkozóan előadta, hogy a kérelmező nem vitatta, hogy az „ajánlatkérő kompetenciájába tartozik annak eldöntése, hogy egy adott ajánlat aránytalanul alacsonynak látszik-e.”, azonban a kérelmező szerint ez a döntési jogkör nem lehet korlátlan, ad hoc jellegű, és visszaélészerű. Ez következik egyébként a döntések átláthatóságára vonatkozó közbeszerzési alapelvből, és a döntések kiszámíthatóságára/következetességére vonatkozó alapvető elvárásokból is.

Mind a közbeszerzési joggyakorlat, mind a többször hivatkozott KH útmutató (2025. október 7., aránytalanul alacsony ár témában) egyértelműen kimondja: „Az ajánlatkérőnek a beérkezett ajánlatok bírálata körében kell mérlegelnie, hogy egy adott ajánlat aránytalanul alacsonynak látszó árat tartalmaz-e. Ehhez az alábbi viszonyítási pontok vehetők figyelembe azzal, hogy célszerű több viszonyítási pont együttes vizsgálata, mert adott esetben egy kiragadott viszonyítási ponthoz való hasonlítás téves eredményre vezethet. Az arányosság

elve alapján ajánlatkérőnek körültekintően kell meghatározni, hogy milyen szempontokat vesz figyelembe az árösszehasonlítás során, majd ezeket a szempontokat együttesen kell értékelnie, nem lehet egyes szempontokat kiragadni, másokat figyelmen kívül hagyni.”

Összegezve a kérelmező szerint az ajánlatkérők nem dönthetnek önkényesen az aránytalanul alacsony ár látszata kérdésében, a közbeszerzési joggyakorlat és a hivatkozott KH útmutató által nevesített viszonyítási pontokat kifejezetten figyelembe kell venniük, és azokat együttesen kell értékelniük (ugyanis egyes szempontok kiragadása téves eredményre vezethet, ahogyan erre a jelen esetben is sor került.).

20. A kérelmező hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérő álláspontja alátámasztása érdekében továbbá arra hivatkozott, hogy az aránytalan alacsony ár látszata körében meghozott döntése körében „nem terheli külön indokolási kötelezettség.”

A Kbt. 72. § körében valóban nincs ilyen indokolási kötelelem az ajánlattevők felé, ez azonban nem jelenti azt, hogy az alacsony ár látszata körében meghozott döntése indokolatlanul meghozható lenne. Továbbá azt sem jelenti, hogy egy előzetes vitarendezési eljárás, vagy egy jogorvoslati eljárás körében – a döntések kiszámíthatóságára/ következetességére vonatkozó alapvető elvárásokból is fakadóan – ne kellene döntését indokolnia.

Ekként az ajánlatkérő által hivatkozott „gyanú” sem lehet megalapozatlan. A gyanút megalapozó körülményeket az ajánlatkérőnek be kell mutatnia az előzetes vitarendezési eljárás körében megadandó érdemi válaszában, illetve a Döntőbizottság előtt is fel kell tárnia azokat a korábban dokumentált tényeket (azaz a viszonyítások pontok vizsgálatát, és a vizsgálódás eredményét), melyek a „gyanú” kialakulásához vezettek.

21. Az ajánlatkérő álláspontja alátámasztása érdekében mindezen felül arra hivatkozott, hogy a becsült érték az elsődleges szempont, és ha az nem vezet eredményre, akkor kell csak másik viszonyítási pont körében vizsgálódnia.

A kérelmező álláspontja ezzel szemben az, hogy a közbeszerzési joggyakorlat (ld Jogorvoslati Kérelem hivatkozásai), és a többször hivatkozott KH útmutató (2025. október 7., aránytalanul alacsony ár témában) ennek pont az ellenkezőjét mondja ki: „Fentiek alapján az ajánlatkérőnek javasolt figyelembe vennie a vizsgálatkor a beszerzés általa meghatározott becsült értékét, mely kiindulási alapot adhat, de kizárólagosan nem látszik okszerűnek csak ehhez viszonyítva gyanítani egy ajánlat aránytalanul alacsony voltát.” Továbbá „...több viszonyítási pont együttes vizsgálata, mert adott esetben egy kiragadott viszonyítási ponthoz való hasonlítás téves eredményre vezethet.”

Az ajánlatkérő jelen esetben nem csak a becsült értéket ragadja ki (tévesen) egyetlen viszonyítási pontként, hanem az eltérés mértéke körében is sarkít a beadványában, amikor több, mint 20%-ot ír. Az eltérés mértéke e körben ugyanis 20,08%. A kérelmező ismételt hangsúlyozta, hogy a gyakorlat 20 – 30 %-os eltérés esetén követeli meg az indoklás kérését. A 20% a legszigorúbb elvárás, mely jelen esetben csupán 8 százalékkal kerül meghaladásra a becsült érték viszonyítási pont esetén. Az ajánlati átlagár esetén jóval a legszigorúbb gyakorlati korlát alatt marad az eltérés, mely körülmények együttes értékelését az ajánlatkérő teljes egészében mellőzte a bírálat során, a kérelmező szerint jogsértő módon.

A kérelmező bemutatta, hogy számszakilag következetlen az ajánlatkérő eljárása egyrészt a viszonyítási alap meghatározása, másrészt magának az eltérés számítása kapcsán. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás során tett észrevételében cáfolja az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában foglaltakat, 2%-kal, (mintegy 673 millió Ft-tal) nagyobb értéket jelölve meg becsült értéknek, mint tette azt korábban. A kérelmező ajánlatának vizsgálata során természetesen azonos eredményre vezet, hogy a tartalékkerettel növelt árakat, vagy a tartalékkeret nélküli árakat viszonyítjuk egymáshoz. Nem közömbös azonban, hogy egy a jogszabály által maximalizált, 10% nyereségtartalmú árat viszonyítunk egy, a piaci

körülmények között reális, 2% nyereséget tartalmazó árhoz, vagy a nyereségtartalom nélküli értékekkel végezzük el a számítást, mert ez utóbbi esetben a „becsült értéktől” való eltérés 13,81% lenne, ami teljes mértékben kizárná az aránytalanul alacsony ár vélelmét.

Az eltérés számítása során következtelen az ajánlatkérő, elvégezve a kérelmező ajánlati árának a becsült értéktől való eltérésének a vizsgálatát a következő eredményre jutunk:

Becsült érték 33.648.785.552 Ft

Kérelmező ajánlati ára 26.891.247.912 Ft

Eltérés: 6.757.537.640 Ft

$6.757.537.640 \text{ Ft} / 33.648.785.552 \text{ Ft} = 0,200826$ ami két tizedesjegyre kerekítve 0,20!

Ezt a két tizedesjegyre kerekített értéket természetesen lehet százalékban, vagy éppen ezrelékben is felírni, de mivel az egész értékű százalékérték (pl. 20%) önmagában véve nem más, mint egy két tizedesjegyre kerekített hányados, nem vitás, hogy a kérelmező ajánlati ára (tartalékkerettel, vagy a nélkül) két tizedesjegyre kerekítve nem tér el 20%-ot meghaladó mértékben a becsült értéktől, a 20,1%-os érték pedig éppen három tizedesre való kerekítés, teljesen következtelen ajánlatkérői magatartásra enged következtetni.

22. Az ajánlatkérő álláspontja alátámasztása érdekében mindezen felül arra hivatkozott, hogy a „többi benyújtott ajánlattal való összehasonlítás .. nem lehet az .. egyetlen szempont.”

A kérelmező ilyet soha nem is állított. A kérelmező - a KH útmutatóval összhangban - az eset összes körülményét vizsgálva jutott arra a következtetésre, hogy megajánlása tekintetében a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti gyanú nem áll fenn, így a kérelmező

1./ a vélelmezetten tévesen megállapított becsült érték,

2./ az attól való csekély (8 századnyi) eltérés,

3./ a nagyságrendileg azonos ártendencia,

4./ a 2. helyezett ártól való 2%-os eltérés,

5./ az átlagártól való lényegesen kevesebb, mint 20%-os eltérés,

illetve ezek együttes, és egymással összevetett értékelését kérte a Döntőbizottságtól is.

23. Az ajánlatkérő álláspontja szerint az árindokolás kérés nem minősül döntésnek.

Ezt vitatta a kérelmező, az árindokolás kérés egy döntést testesít meg, miszerint az ajánlatkérő álláspontja szerint a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerint gyanú fennáll. A szakirodalom szerint: „A közbeszerzési eljárás folyamán döntésnek tekinthető minden olyan, joghatással bíró cselekmény az ajánlatkérő részéről, ami az eljárás résztvevőinek jogait, kötelezettségeit érinti, illetve magának az eljárásnak a kimenetelét befolyásolja.” [2020.II.évfolyam 7. szám 32-36. oldal DOI: 10.37371/KEP.2020.7.1 - Az ajánlatkérők közbenső döntései; Közbeszerzési iránytű; Szerző: Hellné Dr. Varga Anita, főosztályvezető, Közbeszerzési Hatóság]

Továbbá a „D. 70/21/2021 sz. határozatban a Döntőbizottság rögzítette, hogy a „Kbt. nem korlátozza a közbeszerzési eljárásokban a vitarendezések kezdeményezési jogát, nem korlátozza a benyújtható összes vitarendezési kérelmek számát. Az ajánlatkérő bármely, jogsértőnek vélt eljárási cselekménye, döntése, mulasztása miatt az ajánlattevők vitarendezést kezdeményezhetnek.” A vitarendezések többsége az eljárás eredményét érintette, nagyobb volumenű, nagy ajánlatkérők által indított eljárásokban találkozom a felhívást vagy egyéb döntést (pl. hiánypótlási felhívás) megtámadó kérelemmel.” [2021.III.évfolyam 10. szám 33-42. oldal DOI:10.37371/KEP.2021.10.5 - Előzetes vitarendezés a gyakorlatban; Közbeszerzési iránytű; Szerző: Dr. Hubai Ágnes, ügyvéd, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó]

Mindezek alapján fenntartotta a kérelmező, miszerint „Az ajánlatok gyanús látszatának megállapítása fentiek okán minden esetben egy ajánlatkérői döntést feltételez.” Ezt a döntést támadja a kérelmező, mivel a gyanú megalapozatlanul, az eset összes körülményére tekintet nélkül, a viszonyítási pontok téves értékelésével került megállapításra.

24. A viszonyítási pontok körében is fenntartotta a kérelmező a jogorvoslati kérelemben leírtakat. Az ajánlatkérő észrevételében novumként két viszonyítási pontot is beemel (az előzetes vitarendezés körében ezekre nem hivatkozott), az eddig hangsúlyozott becsült értéken felül, ezek: a korábbi szerződéses összegek, és a beszerzés specialitásai. Az ajánlatkérő mindkét viszonyítási szempontra általánosságban hivatkozik. Az átláthatóság alapelveire figyelemmel ugyanis csupán „bemondásra” a két új viszonyítási pont nem elfogadható, azokat – az előzetes dokumentálásukkal - igazolni kell.

A kérelmező továbbá fenntartja álláspontját arra vonatkozóan, hogy a becsült érték miért nem lehet egyedüli viszonyítási pont, miért ad fals képet kizárólag a becsült értékhez történő viszonyítás.

Az ajánlatkérő észrevétele

25. Az ajánlatkérő észrevételében kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását alaptalanság miatt.

Előadta, hogy vitatja azt, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti árindokolás-kérés jogalapja hiányzott volna. Az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában leírta, hogy a Kbt. 72. §-a rendelkezései alapján ajánlatkérő kompetenciájába tartozik annak eldöntése, hogy egy adott ajánlat aránytalanul alacsonynak látszik-e. Az ajánlatkérő az, aki a közbeszerzési eljárás előkészítése keretében a becsült érték meghatározása során az adott beszerzési tárgy tekintetében széleskörű információkkal rendelkezik annak megítéléséhez, hogy az adott beszerzési tárgy tekintetében milyen ár vagy költség esetén lehet gyanítani, hogy az ajánlat aránytalanul alacsony lehet.

Az ajánlatkérő az ajánlatok bírálata során elvégezte az értékelési szempontként figyelembe vett ajánlati árak vizsgálatát annak megállapítása érdekében, hogy szükség van-e a Kbt. 72. § szerinti bírálati cselekmények elvégzésére, melynek során az alábbiakat is mérlegelte:

- Az Európai Unió Bírósága a C-669/20. számú (Veridos) ügy alapján az ajánlatkérőt önmagában azon döntés kapcsán, hogy mely ajánlatokat tart indokolandónak, még nem terheli külön indokolási kötelezettség, mivel a szabályozás nem írja elő az ajánlatkérő szerv számára azt a kötelezettséget, hogy az érintett ajánlat e minőségéről kifejezetten határozzon, az ajánlat elfogadásáról vagy elutasításáról szükséges indokolt döntést hoznia. Mind az irányelv 69. cikke („ha egy ajánlat a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest kirívóan alacsony összegűnek tűnik.”), mind az ítélkezési gyakorlat (lásd a fent hivatkozott C 669/20. ítélet megfogalmazásait: „egy ajánlat kirívóan alacsony összegűnek tűnik”, „Ha tehát felmerül annak gyanúja, hogy egy ajánlat kirívóan alacsony összegű”) alapján az ajánlatkérő az aránytalanul alacsony ár gyanúja esetén hív fel indokolásra és ezt követően vizsgálja az ár komolyságát. Ez a különbségtétel azért fontos, mert az ajánlatkérő az indokolás kérésekor még nyilvánvalóan nincsen abban a helyzetben, hogy megállapítsa azt, hogy a szerződés alapján nyújtandó teljesítéshez képest valóban aránytalan-e az ellenszolgáltatás.

- A Közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény kommentárja a Kbt. 72. § (1) bekezdéséhez fűzött indokolásában az alábbiakat rögzíti:

„(...) A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles árindokolást kérni attól az ajánlattevőtől, akinek az ajánlata aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz.

Szemben a korábbi Kbt.-vel, amely objektív szabályt – a becsült értékhez viszonyított több, mint 20% eltérést – tartalmazott az irreálisan alacsony árra vonatkozóan, a hatályos Kbt. rendelkezései nem határozzák meg konkrétan az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás fogalmát, így az ajánlatkérő alapvetően a szerződés tárgyának vizsgálatával tud elindulni a kérdéskörben. (...)

Annak megítéléséhez, hogy a szerződés tárgya milyen ajánlati ár esetén valósítható meg, az ajánlatkérő a korábbi tapasztalataira, a becsült érték meghatározásakor figyelembe vett adatokra, valamint a piaci viszonyokra tud támaszkodni. Ebből következően az ár aránytalanul alacsony voltának megítélésekor támpont lehet az ajánlati ár becsült értékhez viszonyított aránya. (Ezt a vonalat erősítette a már említett korábbi szabályozás is.) A beérkezett ajánlati árakat másodlagosan – ha a becsült értékhez viszonyítás nem vezet eredményre – egymáshoz lehet viszonyítani, tekintettel arra, hogy valamennyi ajánlattevőnek ugyanazon feltételek mellett kellett az ajánlati árat meghatározni, azaz feltételezhető, hogy minden ajánlattevőnek azonos teljesítési körülményeket kellett beáraznia.”

26. Az ajánlatkérő a beérkezett ajánlati árakat az ajánlati átlagár és a becsült érték figyelembevételével is egyaránt vizsgálta, melynek eredményeként megállapította, hogy a kérelmező ajánlati ára több mint 20%-kal alacsonyabb volt a becsült értéknél. Az ajánlatkérő ugyanis – a vonatkozó uniós gyakorlat alapján – a becsült értéktől való 20%-os eltérésnél jelölte meg az aránytalanul alacsony ár gyanújának küszöbértékét.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint az általa meghatározott becsült érték megalapozott, mivel annak meghatározására a Kbt. 28. § (2) bekezdés g) pontja figyelembe vételével, a 322/2015. (X.30.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdése szerinti 12 hónapnál nem régebben készült költségvetés alapulvételével került meghatározásra, melyet a KTI Magyar Közlekedéstudományi és Logisztikai Intézet Nonprofit Kft. szervezet felülvizsgált, ennek összege tartalékkeret nélkül nettó 33.648.785.552,-Ft volt.

A hatályos Kbt. 72. §-a - hasonlóan a 2011. évi CVIII. tv. előtti jogszabályi környezethez - nem határozza meg azon %-os mértéket, amely esetén az ajánlatkérőnek kötelezettsége keletkezik adat és indoklás kérésére ajánlattevőtől, így a korábbi döntőbizottsági gyakorlat a jelen eljárás vonatkozásában is irányadónak tekintendő. Mivel a Kbt. nem határozza meg azt, hogy pontosan mit jelent az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás, illetve nem jelöli meg azt a módszert sem, ami alapján ez megállapítható lenne, így az ajánlatkérő a vonatkozó jogszabályi környezet és az arra vonatkozó fentiekben is hivatkozott joggyakorlat alapján alappal jelölte meg 20%-ban az eltérés azon mértékét, amelyet még elfogadhatónak tart.

Mivel a benyújtott négy ajánlat alapján megállapítható volt, hogy az ajánlati árak sorrendjében első helyen álló ajánlattevő, a kérelmező ajánlati ára a becsült értéktől több mint 20 % mértékben tért el, így – az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsonynak látszó összeget tartalmazott az értékelési szempontként figyelembe vett ár tekintetében – ajánlatkérőnek nem csupán jogszerű lehetősége, hanem a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján jogszabályi kötelessége is volt az érintett ajánlattevőtől az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást kérni.

A Közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény kommentárja a Kbt. 72. § (1) bekezdéséhez fűzött indoklásában valóban megemlíti, hogy a beérkezett ajánlati árakat másodlagosan – ha a becsült értékhez viszonyítás nem vezet eredményre – egymáshoz lehet viszonyítani, tekintettel arra, hogy valamennyi ajánlattevőnek ugyanazon feltételek mellett kellett az ajánlati árat meghatározni, azaz feltételezhető, hogy minden ajánlattevőnek azonos teljesítési körülményeket kellett beáraznia.”

Az Európai Unió Bírósága a C-669/20. számú (Veridos) ügy kapcsán azonban kiemeli, hogy az ajánlatkérő szervnek az érintett ajánlati felhívás tárgyának valamennyi jellemzőjére tekintettel kell azonosítania a 2009/81 irányelv 49. cikkében előírt kontradiktórius vizsgálati eljárás alá vont nyilvánvalóan gyanús ajánlatokat. A többi benyújtott ajánlattal való összehasonlítás – bármennyire is hasznos lehet bizonyos esetekben a rendellenességek felderítésére – nem lehet az ajánlatkérő szerv által alkalmazott egyetlen szempont. A Veridos ügyben hozott ítélet bár a védelmi beszerzési irányelv értelmezésére irányult, de a Bíróság is

hangsúlyozta, hogy a rendelkezések azonosságára tekintettel a 2014/24/EU irányelv tekintetében is releváns.

Egységes a Bíróság gyakorlata abban is, és – a C 669/20. sz. ügyben foglaltakkal összhangban – több ítéletben is megállapításra került, hogy „[...] a tagállam, és az ajánlatkérő szerv feladata, hogy meghatározza egy „kirívóan alacsony összegű” ajánlatnak minősülő rendellenességi küszöbérték kiszámításának módszerét (lásd többek között: 2001. november 27-i Lombardini és Mantovani ítélet, C-285/99 és C-286/99, EU:C:2001:640, 67. pont; 2014. december 18-i Data Medical Service ítélet, C-568/13, EU:C:2014:2466, 49. pont), vagy rögzítse annak értékét azon feltétel mellett, hogy objektív és nem hátrányosan megkülönböztető módszert alkalmazzon [...].

27. Fentiekben előadottak alapján az ajánlatkérő figyelembe vette a beérkezett ajánlati árak ajánlati átlagártól való eltéréseinek csekély mértékét is, azonban a becsült értékhez viszonyítás alapján úgy ítélte meg, hogy a becsült érték összegétől történő 20 % mértékű eltérés megalapozza az aránytalanul alacsony ár gyanúját, így az ajánlatkérő álláspontja szerint a Kbt. 72. § -ában foglaltak és az irányadó joggyakorlatnak megfelelően járt el akkor, amikor a bírálat során, annak eredményeként a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti indokolás kérés mellett döntött.

28. Az ajánlatkérő előadta, hogy az árindokolás-kérés nem minősül érdemi döntésnek. A kérelmező tévesen értelmezi, hogy az ajánlatkérő az árindokolás-kéréssel „döntést” hozott volna az aránytalanul alacsony ár fennállásáról. Az ajánlatkérő kizárólag vizsgálati cselekményt folytatott le, amelynek célja az ajánlati ár megalapozottságának tisztázása.

Ezt alátámasztja az Európai Unió Bíróságának C-669/20. (Veridos) ítélete, amely kimondja: az ajánlatkérőt nem terheli indokolási kötelezettség önmagában azon döntés vonatkozásában, hogy mely ajánlatokat tartja indokolandónak, mivel e lépés nem minősül a szerződés odaítélésére vonatkozó érdemi döntésnek.

Következésképp a kérelmező által hivatkozott jogesetek nem alkalmazhatók analóg módon a jelen ügyre és a kérelmező által előadott jogsértés (az árindokolás-kérés „megalapozatlan kibocsátása”) nem áll fenn.

29. Az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy a viszonyítási alap meghatározása jogszerű volt. A kérelmező érvelése szerint a becsült érték kizárólagos alkalmazása téves, és több viszonyítási pontot kellett volna figyelembe venni. Az ajánlatkérő hangsúlyozza, hogy a becsült érték a Kbt. 28. §-a és a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos útmutatója alapján is elsődleges viszonyítási alap, amelyet az ajánlatkérő a korábbi szerződések, piaci árak és a közbeszerzés tárgyának jellegzetességei alapján határozott meg.

Az ajánlatkérő a beérkezett ajánlatok egymáshoz viszonyítását másodlagos szempontként is elvégezte, azonban az eredmény nem változtatott azon, hogy a kérelmezők ára a becsült értékhez képest aránytalanul alacsonynak vélt tartományba esett.

Az ajánlatkérő ezzel a Kbt. 72. § (1) bekezdésének, valamint az uniós irányelvnek és a joggyakorlatnak megfelelően járt el.

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos útmutatója 3.1 Az ár összehasonlításhoz javasolt szempontok pontja alapján az alábbi viszonyítási pontok vehetők figyelembe:

- a) becsült érték;
- b) piackutatás eredménye
- c) ajánlatkérő által korábban kötött szerződésesek összegei/értékei;
- d) beérkezett ajánlatok ára;

- e) beszerzés tárgyának specialitásai, az ajánlatkérő által előírt műszaki specifikáció;
- f) a szerződés tárgya szerinti vonatkozó munkajogi és egyéb jogszabályok előírásai.

30. E körben az ajánlatkérő az alábbi szempontokat vette figyelembe:

- Becsült érték:

A beruházás előkészítési szakaszában Tervezői költségbecslés készült az egyesített engedélyezési és kiviteli tervek alapján, melyet az ajánlatkérő a piaci viszonyok, az ajánlatkérő által korábbi, hasonló tárgyban kötött korábbi szerződések árai, valamint a projektben idő közben felmerült információk és tények alapján felülvizsgált és korrigált. Ezt követően a kijelölt, KTI Magyar Közlekedéstudományi és Logisztikai Intézet Nonprofit Kft. szervezet, mint független szervezet is elkészítette a költségvetés felülvizsgálatát. Az ajánlatkérő általi felülvizsgált és korrigált becsült érték magasabb volt, mint az ezt követően, a független szervezet által készített költségfelülvizsgálat, ennek megfelelően előbbi becsült érték esetében a kérelmező által benyújtott ajánlati ár még nagyobb mértékben eltért volna a becsült értéktől. Fentiekből látható, hogy több körben, eltérő szervezetek által is megvizsgálásra került a becsült érték kérdésköre.

- Az ajánlatkérő által korábban kötött szerződésesek összegei/értékei

Mint ahogy az előző, becsült érték pontnál is jelzésre került, az ajánlatkérő elkészítette a megkötött korábbi hasonló tárgyú szerződések árai alapján is a becsülését, vagyis, hogy más beruházások esetében az egyes tételek milyen költséggel valósultak meg.

- Beszerzés tárgyának specialitásai, az ajánlatkérő által előírt műszaki specifikáció

Az ajánlatkérő figyelembe vette jelen beruházás megvalósításának specialitásait, többek között a zsúfolt, városi környezetben szükséges munkavégzést, a beruházás közvetlen közelében, illetve amelletts zajló másik beruházás kivitelezését (Déli körvasút II. ütem), ennek megfelelően a két beruházás építési területek környezetét is befolyásoló organizációjának alapos összehangolási szükségességét, a megvalósítás során adódó kockázati tényezők volumenét, melyek a főváros frekvenciált részén még nagyobbak, mint egy zöldmezős beruházás esetén.

- Beérkezett ajánlatok ára

Az ajánlatkérő a beérkezett ajánlati árakat mind az ajánlati felhívásban rögzített maximalizált értékhez (10 % nyereséggel növelt, tartalékkeret nélküli becsült érték), mind a beérkezett további ajánlati árakhoz viszonyítva megvizsgálta. Ugyan a beérkezett további ajánlati árakhoz viszonyítva nem mutatott kirívó eltérést kérelmező ajánlati ára, azonban a maximalizált értékhez viszonyítva 20,1 %-kal alacsonyabb.

Ezt követően az ajánlatkérő tovább vizsgálta a kérelmező ajánlati árát és azok tételeihez megajánlott egységárakat összevetette a független szervezet általi becsült egységárak értékével, melyből kiderült, hogy számos tétel esetében jelentős %-os eltérések mutatkoznak. Az ajánlatkérő ezeknek csupán töredékére (24 tételre) vonatkozóan kért árindoklást, melyek a beruházás szempontjából relevánsak, valamint műszakilag jól beazonosíthatók, meghatározhatók. Az ajánlatkérő összevetette ezen szűkített, árindokolásra bekért tételek kérelmező által megajánlott egységárait mindkét becsült érték (ajánlatkérő korábbi szerződéses megvalósításának árai, és KTI árai) egységáiraival is, melyből kitűnt, hogy a két költségbecslés áraihoz képest is kevesebbek a kérelmezői árak. Összevetésre kerültek továbbá a kérelmezői egységárak a beérkezett további ajánlatok egységáiraival is, melyek túlnyomó részben szintén alacsonyabbak.

Fentiekből egyértelműen kitűnik, hogy az ajánlatkérő kellő körültekintés mellett - megvizsgálva a projekt műszaki és pénzügyi sajátosságait, valamint a közpénzekkel való felelős gazdálkodás alapján is – indokoltnak tartotta a Kbt. 72. (1) bekezdése szerinti vizsgálat lefolytatását.

Fentiekén túlmenően előadta az ajánlatkérő, hogy téves azon kérelmezői megállapítás is, miszerint a becsült érték összege a felhívásban megjelenő maximalizált ár. Az ajánlati felhívásban megjelenő összeg ugyanis nem azonos a becsült értékkel. A becsült érték összegébe a tartalékkeret összege is beleértendő, tartalékkeretet a felhívásban megjelenő összeg nem tartalmaz. Tartalmazza viszont a tervezett nyereség összegét, mely annak biztosítására hivatott, hogy ajánlattevők már az ajánlati árak meghatározása során ne kalkuláljanak 10 %-nál magasabb összegű nyereséggel.

Az árak viszonyítása is a becsült érték tartalékkeret nélküli összegéhez (33.648.785.552,- Ft-hoz) történt meg.

Az ajánlatkérő megjegyezte, hogy a kérelmező által benyújtott előzetes vitarendezési eljárás során az ajánlatkérő részben módosította az árindokolás-kérést, pontosítva a tételek körét és törölve a félreérthető rendelkezéseket. Ez is bizonyítja, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 80. § (3) bekezdésének megfelelően jóhiszeműen és együttműködve járt el.

31. Összegezve az ajánlatkérő rögzítette, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelme megalapozatlan, mivel:

- az árindokolás-kérés jogalapja fennállt,
- az nem minősült érdemi döntésnek,
- a becsült értékhez viszonyítás jogszerű és arányos volt,
- az ajánlatkérő a jogszabályoknak megfelelően, objektív alapon, nem hátrányosan megkülönböztető módon járt el.

Az ajánlatkérő tehát fenntartja álláspontját, mely szerint jogszerűen járt el, amikor a kérelmező által megajánlott ajánlati ár vonatkozásában árindokolás kéressel élt az ajánlati ár megalapozottságának megállapítása céljából.

32. Az ajánlatkérő a kérelmező észrevétele kapcsán előadta, hogy a kérelmező által előterjesztett észrevételében sem vitatottan a gyakorlatban 20-30 %-os eltérés követeli meg az indokolás kérését.

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója az aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatban egyebek mellett a következőket írja elő:

„A jogalkotó az ajánlatkérő kompetenciájába utalta azt a kérdést, hogy egy adott ajánlat aránytalanul alacsonynak látszó árat tartalmaz-e. Hiszen az ajánlatkérő az, aki a közbeszerzési eljárás előkészítése keretében a becsült érték meghatározása érdekében piacfelmérést végzett, indikatív ajánlatokat kért, elemezte a korábbi szerződéseit, és az adott beszerzési tárgy tekintetében ő rendelkezik széleskörű információkkal (piaci viszonyok, beszerzési tárgy specialitásai) annak megítéléséhez, hogy az adott beszerzési tárgy tekintetében milyen ár vagy költség esetén lehet gyanítani, hogy aránytalanul alacsony lehet.

A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény 69. § (2) bekezdése arra az esetre írta elő az ajánlatkérőnek az árindokolás-kérést, ha az ellenszolgáltatás több mint 20 %-kal eltért a közbeszerzésnek a becsült értékétől, azonban a Kbt. már nem tartotta szükségesnek pontos százalékos mérték megfogalmazását, mint ahogy erre a Kbt.-hez fűzött jogalkotói indokolás is utal. „A hatályos törvényi szabályozáshoz képest eltérés, hogy a törvény elhagyja annak a százalékos mértéknek a meghatározását, amely mértékkel a becsült értéknél alacsonyabb ajánlatok automatikusan irreálisan alacsonynak minősültek, és az ajánlatkérő azokat vizsgálni volt köteles. A gyakorlati tapasztalatok szerint az ilyen mérték százalékos meghatározása nem életszerű, és nem alkalmazható egységesen valamennyi beszerzés esetében.”

Az ajánlatkérő gyakorlatában a Közbeszerzési Hatóság fent idézett útmutatójában foglaltakkal összhangban a becsült értéktől több mint 20 % mértékben eltérő ajánlati árak megalapozzák az aránytalanul alacsonynak látszó árra vonatkozó indokoláskérését. A több mint 20 %-kal eltérő értékbe a 20,1 %-os eltérés is beletartozik.

33. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy észrevételében helyesen hivatkozta a becsült érték összegét. Figyelemmel arra, hogy az ajánlati árak vizsgálata során a becsült értéknek, illetve az ajánlati áraknak is a tartalékkeret nélküli összege adja a viszonyítási alapot, így a becsült érték tartalékkeret nélküli összege az, ami releváns a jelen jogorvoslati eljárás szempontjából. Ajánlatkérő előzetes vitarendezési válaszában is ezért került a tartalékkerettel csökkentett ár (33.648.785.552,-) rögzítésre, mert ez az összeg képezte az árandokolás-kérés alapját. A kérelmező ajánlati ára tekintetében is a tartalékkerettel csökkentett ár (26.891.247.912,- Ft) került vizsgálatra. Figyelemmel arra, hogy ezen összeg az ajánlatkérő által meghatározott – a tartalékkerettel csökkentett – becsült értéktől 20,1 %-os mértékben tért el, ami az ajánlatkérő gyakorlata szerinti 20 %-os mértéket meghaladta, így az ajánlatkérő – függetlenül attól, hogy egyébként a piaci átlagárak vizsgálata során nem volt megállapítható a kérelmező aránytalanul alacsony árának gyanúja – a becsült érték alapulvételével megszabott határértékre (több, mint 20 %-ban történő eltérésre) alapozva viszont megalapozottan döntött az aránytalanul alacsony árak tűnő összeg megalapozottságára vonatkozó indokolás bekéréséről.

34. Az ajánlatkérő előadta, hogy szintén a hivatkozott útmutató határozza meg a következőket, melynek figyelembevételével járt el az ajánlatkérő, amikor az árandokolás-kérés kiküldése mellett döntött:

„Az ajánlatkérő érdeke, hogy olyan szerződést kössön meg, amely megalapozottan teljesíthető, így ne kerüljön a szerződés hatálya alatt olyan helyzetbe, hogy a nyertesként szerződő ajánlattevő olyan okból nem tudja a szerződést teljesíteni, amely körülmény kellő körülményekkel már a közbeszerzési eljárás során, a közbeszerzési szerződéskötést megelőzően tisztázható lett volna.

Az Európai Unió Bírósága (továbbiakban: Bíróság) is kiemelte a C-367/19. számú határozatában az ajánlatkérő indokoláskérési kötelezettségét, „ha egy ajánlat kirívóan alacsonynak tűnik, az ajánlatkérő szerv köteles magyarázatot kérni a gazdasági szereplőktől az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek tekintetében, ezek a magyarázatok – többek között – az említett cikk (2) bekezdésében foglalt tényezőkre vonatkozhatnak. [...] Ugyanezen cikk (3) bekezdésének megfelelően ugyanis az ajánlatkérő szervnek az ajánlattevővel folytatott konzultáció útján ellenőriznie kell a megadott információkat, és csak abban az esetben utasíthatja el az ajánlatot, ha a közölt bizonyítékok nem indokolják kielégítően az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek alacsony szintjét.”

A Bíróság a C-669/20. számú (Veridos) ügy kapcsán kiemelte, hogy az ajánlatkérő szervnek az érintett ajánlati felhívás tárgyának valamennyi jellemzőjére tekintettel kell azonosítania a 2009/81 irányelv 49. cikkében előírt kontradiktórus vizsgálati eljárás alá vont nyilvánvalóan gyanús ajánlatokat. A többi benyújtott ajánlattal való összehasonlítás – bármennyire is hasznos lehet bizonyos esetekben a rendellenességek felderítésére – nem lehet az ajánlatkérő szerv által alkalmazott egyetlen szempont.

5A Veridos ügyben hozott ítélet bár a védelmi beszerzési irányelv értelmezésére irányult, de a Bíróság is hangsúlyozta, hogy a rendelkezések azonosságára tekintettel a 2014/24/EU irányelv tekintetében is releváns. Az ajánlatkérő feladatait négy fontos pontban határozta meg a Bíróság:

1. Az ajánlatkérőnek azonosítania kell a gyanús ajánlatokat.
2. Az ajánlatkérőnek lehetőséget kell biztosítania az érintett ajánlattevők számára az ajánlatuk komolyságának bizonyítására, az általa megfelelőnek ítélt pontosítások bekérésével.
3. Az ajánlatkérőnek értékelnie kell az ajánlattevők magyarázatát.
4. A fenti cselekmények elvégzése után dönthet az ajánlatkérő az ajánlatok elfogadhatóságáról.”

A fent írtak alapján hangsúlyozta az ajánlatkérő, hogy a hivatkozott rendelkezések és joggyakorlat alapján az ajánlatkérő szerint ajánlatkérőnek abban a tekintetben lényegesen szélesebb a mozgástere, hogy kit von az aránytalanul alacsony ár vizsgálata alá, mint abban, hogy kinek a vonatkozásában állapítja meg annak fennállását, hiszen az árindokolás alapján az ajánlattevőnek számos módon lehetősége van igazolni, hogy az ajánlatkérő gyanújától függetlenül az ajánlati ára megalapozott, megfelel a piaci áraknak.

35. A kérelmező észrevételében a nyereségtartalom kapcsán tett hivatkozással összefüggésben előadta az ajánlatkérő, hogy a maximum 10 %-os nyereséghányad alkalmazását, illetve az erre alapított Kbt. 73. § (6) bekezdés c) pontja szerinti érvénytelenségi ok előírását az ajánlatkérő belső utasítása alapján kötelező alkalmazni építési beruházások esetén. Az ajánlatkérő ettől eltérni nem tud, a gyakorlata e tekintetben is egységes, melyet az eljárást megindító felhívás általános információk 27. pontja, valamint a Szerződéses Feltételek 7.2. pontja is tartalmaz.

Fentiekre tekintettel a kérelmező felvetése, amely szerint az ajánlatkérőnek 2 %-os nyereséghányaddal számított becsült értékhez vagy akár nyereségtartalom nélküli értékhez kellene viszonyítani az ajánlati ár vizsgálata során az ajánlatkérő által közölt, nyereséghányad mértékére vonatkozó és az ezt tartalmazó maximált árra vonatkozó adatra tekintettel egyrészt elkésett, amennyiben a 10 %-os nyereségtartalom mértékre vonatkozik a kifogása, másrészt maga a felvetés sem megalapozott, hiszen az, hogy a kérelmező mit tart a piacon „reálisnak”, az nem jelenti sem a mérték helytállóságát, sem pedig azt, hogy ajánlatkérőnek eszerint kellene eljárnia.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint éppen, hogy a „nyereséghányad nélküli becsült értékhez” történő viszonyítás nem lenne „reális”, mivel a jelen piacon a vállalkozások működését nem a nyereség nélkül történő vállalkozás jellemzi.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint az aránytalanul alacsony ár vizsgálata során mind a vonatkozó jogszabályokkal, mind a Közbeszerzési Hatóság útmutatójával, továbbá a Közbeszerzési Döntőbizottság és az Európai Unió Bíróságának joggyakorlatával összhangban járt el.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

36. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő 2025. május 22. napján indította meg a közbeszerzési eljárását, ezért a Kbt. ezen időpontban hatályos anyagi jogi szabályai alapján vizsgálta a jogorvoslati kérelmet. A kérelmező 2025. október 27. napján nyújtotta be a Döntőbizottsághoz a jogorvoslati kérelmét, ezért a Döntőbizottság az e napon hatályos eljárásjogi rendelkezések alapján járt el.

37. A kérelmező jogorvoslati kérelmében vitatta az ajánlatkérő által a Kbt. 72. § (1) bekezdés alapján történő indokoláskérést az ajánlati ára vonatkozásában, a kérelmező szerint az nem volt indokolt, nem volt megalapozott.

A Döntőbizottságnak a jogorvoslati kérelem körében eljárva abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen küldött-e a kérelmezőnek árindokolás kérést.

38. A Döntőbizottság döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezéseket vette figyelembe.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint ha az ajánlattevő ajánlata az adott közbeszerzés tárgyát képező építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest aránytalanul alacsonynak látszik, az ajánlatkérő köteles az ár vagy költségek tartalmát megalapozó adatokat és indokolást írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni.

39. Az ajánlatkérőt a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdések alapján többirányú kötelezettség terheli az ajánlatok bírálata tekintetében, mely bírálatnak része az aránytalanul alacsonynak látszó ajánlat vizsgálata. A Kbt. szabályozása meghatározza azt a feltételrendszert és eljárásrendet, amely mellett kötelező az ajánlatkérőnek lefolytatni az aránytalanul alacsonynak látszó ajánlatok vizsgálatát, amelynek eredményeként döntenie kell az ajánlatok érvényességéről vagy érvénytelenségéről.

40. A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő akkor köteles az ajánlattevőtől árindokolást kérni, amennyiben az ajánlattevő ajánlata az adott – tárgyban - építési beruházáshoz képest aránytalanul alacsonynak látszik. A jogszabályi rendelkezés kiemelten az *aránytalanul* alacsonynak látszó ajánlat vizsgálatát írja elő, az alacsony árú ajánlat vizsgálatát nem rendeli el, hanem az ajánlati ár alacsony voltának az aránytalan mértékét is megköveteli, vagyis az ajánlatnak kirívóan, szembetűnően, nyilvánvalóan aránytalanul alacsonynak kell lennie.

41. A közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályaon kívül helyezésétől szóló az Európai Parlament és a Tanács 2014. február 26-i 2014/24/EU IRÁNYELVE 69. cikk (1) bekezdése is azt rögzíti, hogy az ajánlatkérő szerv köteles magyarázatot kérni a gazdasági szereplőktől az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek tekintetében, ha egy ajánlat a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest *kirívóan* alacsony összegűnek tűnik.

Az Európai Unió Bírósága a C-669/20. számú (Veridos) ügy kapcsán kiemelte, hogy az ajánlatkérő szervnek az érintett ajánlati felhívás tárgyának *valamennyi jellemzőjére tekintettel* kell azonosítania a 2009/81 irányelv 49. cikkében előírt kontradiktórium vizsgálati eljárás alá vont *nyilvánvalóan* gyanús ajánlatokat.

42. Az aránytalanul alacsonynak látszó ajánlati árat a jogszabály nem definiálja pontosan, azt minden esetben az adott közbeszerzés kapcsán az eset összes körülményének ismeretében kell megítélni. E körben figyelembe vehető és veendő minden releváns körülmény, a becsült érték meghatározásakor figyelembe vett adatok, az ajánlatkérő korábbi tapasztalatai, a piaci viszonyok, a tárgyban beérkezett ajánlatok, valamint a beszerzési tárgy specialitásai. Ezt mutatja a kialakult joggyakorlat és ezt rögzíti a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatban készített útmutatója (a

továbbiakban: Útmutató) is. Az Útmutató megjelöl figyelembe vehető szempontokat az aránytalanul alacsonynak látszó ár megállapíthatósága körében:

- a) becsült érték;
- b) piackutatás eredménye
- c) ajánlatkérő által korábban kötött szerződések összegei/értékei;
- d) beérkezett ajánlatok ára;
- e) beszerzés tárgyának specialitásai, az ajánlatkérő által előírt műszaki specifikáció;
- f) a szerződés tárgya szerinti vonatkozó munkajogi és egyéb jogszabályok előírásai.

43. Fontos, hogy az eset összes körülményét figyelembe kell venni, nincs elsődlegesen figyelembe vehető szempont, másodlagosan figyelembe vehető szempont, hanem minden az aránytalanul alacsonynak látszó ár megítélése körében releváns körülmény, szempont együttes figyelembe vétele, értékelése szükséges és elvárt.

44. A Döntőbizottság tárgyban eseten a jogorvoslati kérelemben állított ajánlatkérői jogsértés vizsgálata során áttekintette és vizsgálta valamennyi rendelkezésre álló iratot és eljárási cselekményt, így többek között a közbeszerzési eljárás előkészítését, az ajánlati felhívás előírásait, továbbá a kérelmező és a többi ajánlattevő ajánlatát. A Döntőbizottság a rendelkezésre álló iratok és az ügyfelek nyilatkozatai alapján az alábbi megállapításokra jutott.

45. Az, az ajánlatkérő által sem volt vitatott, hogy a tárgyban építési beruházás megvalósítására vonatkozóan benyújtott ajánlatok körében a kérelmező ajánlati ára nem volt aránytalanul alacsonynak látszó. Megállapítható, hogy tárgyban közbeszerzési eljárásban négy ajánlat érkezett, köztük a kérelmező ajánlata. A négy ajánlat ajánlati ára nagyságrendileg hasonló, arányaiban egymáshoz közelálló volt. A kérelmező ajánlati ára a következő magasabb ajánlati árhoz képest 2,2 %-kal alacsonyabb. A kérelmező megfelelően mutatta be, hogy a négy ajánlattevő által megajánlott ajánlati árak átlagához (28.889.443.481,-Ft-hoz) képest a kérelmező ajánlati ára 6,92 %-kal alacsonyabb, a kérelmezőn kívüli többi három ajánlattevő által megajánlott ajánlati árak átlagához (29.555.508.671,-Ft-hoz) képest a kérelmező ajánlati ára 9 %-kal alacsonyabb. Továbbá mind a négy ajánlattevő által megajánlott ajánlati árak és az ajánlati felhívásban rögzített maximális és érvényes ajánlati ár (mely a becsült érték tartalékkeret nélküli értéke) átlagához (29.841.311.895,-Ft-hoz) képest a kérelmező ajánlati ára 9,89 %-kal alacsonyabb, és a kérelmezőn kívüli többi ajánlattevő által megajánlott ajánlati árak és az ajánlati felhívásban rögzített maximális és érvényes ajánlati ár (mely a becsült érték tartalékkeret nélküli értéke) átlagához (30.578.827.891,-Ft-hoz) képest a kérelmező ajánlati ára 12,06 %-kal alacsonyabb.

Ezen fentiekben bemutatott százalékos értékek egyike sem jelenti a kérelmező ajánlati árának aránytalanul alacsonyabbnak való látszatát a többi ajánlattevő ajánlati árához való viszonyában. Ennek azért vagy nagy jelentősége, mert a tárgyban építési beruházásra vonatkozó piaci árakat a benyújtott ajánlatok, a négy ajánlattevő ajánlati ára mutatja leginkább, mivel ezen ajánlattevők ugyanarra vonatkozóan, ugyanazon előírások, feltételek mellett tették meg ajánlatukat, kalkulálták ajánlati árukat. Az adott építési beruházásra vonatkozó ajánlati árak körében a kérelmező ajánlati ára nem látszik kirívóan, aránytalanul alacsonyabbnak.

46. A Döntőbizottság vizsgálata során figyelemmel volt az ajánlattevők által az ajánlati ár meghatározása során alkalmazott építőipari rezsióradíjra is.

Az ajánlattevőknek ajánlatukban nyilatkozniuk kellett az ajánlati ár meghatározása során alkalmazott építőipari rezsióradíjról az ajánlati felhívás 2.1.4. pont 23. pontjában előírtak

szerint. A kérelmező ajánlatában 7.800.-Ft építőipari rezsioradíjat jelölt meg. Az ajánlott építőipari rezsioradíj mértékéről szóló 44/2024. (XII. 20.) ÉKM rendelet 1. § szerint az ajánlott építőipari rezsioradíj legkisebb mértéke nettó 6764 forint/óra. Megállapítható, hogy ezen ajánlott minimális építőipari rezsioradíj mértékét meghaladta a kérelmező által az ajánlati ár meghatározása során alkalmazott építőipari rezsioradíja. Megállapítható a tárgyban építési beruházásra tett további ajánlatok vizsgálata alapján, hogy más ajánlattevő a kérelmező által megjelölt óradíjnál alacsonyabb mértékű építési rezsioradíjjal kalkulált. Így ezen körülmény sem indokolja, nem azt támasztja alá, hogy a kérelmező ajánlati ára aránytalanul alacsonynak látszik.

47. Az ajánlatkérő a becsült értékhez képest hangsúlyozta a kérelmezői ajánlati ár aránytalanul alacsonynak látszóságát. Az ajánlatkérő e körben hivatkozott a közbeszerzési eljárás előkészítése során készült tervezői költségbecslésre és a KTI véleményére.

Az EKR-ben a KTI véleménye található meg, a tervezői költségbecslés az EKR-ben nem szerepel, az ajánlatkérő nem küldte meg a jogorvoslati eljárásban, így vizsgálata során a Döntőbizottság azt nem tudta figyelembe venni.

Az EKR-ben szereplő KTI vélemény alapján rögzíthető, hogy az ajánlatkérő a tárgyban építési beruházás becsült értékének a megállapítását a KTI véleményben foglaltak alapján rögzítette.

A becsült értéket az ajánlatkérő 34.321.761.263.-Ft-ban állapította meg, mely 2 % tartalékkeretet és 10 % nyereséget tartalmazott.

A tárgyban építési beruházásra vonatkozó ajánlati áraknak az ajánlati felhívás 2.1.4. pontja szerint a 2 % tartalékkeret összegét nem kellett tartalmaznia. Így a benyújtott ajánlatok ajánlati árait a tartalékkeret nélküli becsült érték összegéhez lehet viszonyítani, mely a KTI véleményben rögzítettek szerint 33.648.785.552.-Ft összeget jelent. Ezen érték, a tartalékkeret nélküli becsült érték tekinthető viszonyítási alapnak és a továbbiakban a Döntőbizottság ezen értéket tekinti és nevezi becsült értéknek. Ehhez képest a kérelmező ajánlati ára 20 %-kal alacsonyabb. Azonban fontos az, hogy az ajánlatkérő a becsült értékkel megegyező értékű ajánlati árat a legkedvezőtlenebb, legmagasabb mértékű árnak tartotta, rögzítette az ajánlati felhívás 2.1.4. pont 27. pontjában, hogy a becsült értéknél, a nettó 33.648.785.552,- Ft-nál magasabb ajánlati ár már az ajánlat érvénytelenségét eredményezi. Tehát az ajánlatkérő előírta, hogy a becsült értékkel megegyező vagy a becsült értéknél alacsonyabb értékű ajánlati árat tehetnek az ajánlattevők. Az ajánlatkérő tehát alapvetően a becsült értéknél alacsonyabb ajánlati ár megajánlását várta el az ajánlattevőktől. Ebből következően rögzíthető, hogy az ajánlatkérő a becsült értéknél kedvezőbb értéken is teljesíthetőnek tartotta a szerződést, a becsült értéknél kedvezőbb ajánlati árat is reális mértékűnek tartotta, elfogadható piaci árak tartotta.

Ez egy jelentős körülmény, ennek figyelembe vételével rögzíthető, hogy az ajánlatkérő által elfogadható és elvárt, a becsült értéknél alacsonyabb mértékű árhoz képest a kérelmező ajánlati ára még kevésbé (a 20%-nál is alacsonyabb mértékben) látszik aránytalanul alacsonynak. Alacsonyabb a kérelmező ajánlati ára, mint a becsült érték vagy az az alatti, ajánlatkérő által elvárt ajánlati értékek, de kirívó alacsonyság, aránytalan alacsonyság nem látható a becsült értékhez képest sem. Önmagában a becsült értékhez képest a kérelmező ajánlati árának 20%-os eltérése nem alapozza meg a kérelmezői ajánlat aránytalanul alacsony mértékének a látszatát, mivel a figyelembe vehető szempontokat, körülményeket összességében kell megítélni, nem lehet kiragadni egy szempontot az ajánlati ár aránytalanul alacsonynak látszó volta megítélése során.

Így a fentiekre figyelemmel nem volt megállapítható és megalapozott azon ajánlatkérői hivatkozás, hogy a kérelmező ajánlati ára a becsült értékhez képest több, mint 20 %-kal eltért és aránytalanul alacsonynak látszik.

48. A fentiekben túlmenően figyelembe veendő az a körülmény is, hogy az ajánlatkérő által a KTI vélemény alapján megállapított tartalékkeret nélküli 33.648.785.552.-Ft becsült érték 10 % nyereség mértéket tartalmazott. Az ajánlattevők ajánlati árak kalkulálásakor maximum 10 % nyereségmértékkel számolhattak az ajánlati felhívás 2.1.4. pont 27. pontja szerinti ajánlatkérői előírás alapján. Tehát a becsült érték a maximálisan alkalmazható 10 % nyereséget tartalmazza, mellyel az ajánlattevőknek nem kötelező számolni, annak kisebb mértékével is kalkulálhattak ajánlati árak meghatározásakor, megajánlásakor. Így ha a 10 % nyereség mértéket a becsült érték összegében nem számoljuk, akkor 30 283 906 997.-Ft a figyelembe vehető érték, a viszonyítási alap, melyhez képest még inkább kisebb a különbség a kérelmező ajánlati ára és a becsült érték között. Nyilvánvalóan számolnak az ajánlattevők, köztük a kérelmező is, nyereséggel az ajánlati árakban, viszont nem biztos, hogy a maximum 10 %-kal, így ezen szempont is azt támasztja alá, hogy a kérelmező ajánlati ára nem látszik aránytalanul, kirívóan alacsonynak a becsült értékhez képest sem.

49. Annak megítélésében, hogy a kérelmező ajánlati ára aránytalanul alacsonynak látszik-e, figyelembe veendő körülmény továbbá az is, hogy a közbeszerzési dokumentumokban, az Ajánlatkérési dokumentáció I. kötet 8.4. pontjában rögzítette az ajánlatkérő, hogy a munkák megvalósítása során bekövetkező árváltozásokat a Vállalkozó (nyertes Ajánlattevő) a Szerződéses Feltételek 21.6. pontja szerint érvényesítheti. Tehát meghatározott feltételek mellett az ajánlattevő a munkák megvalósítása során bekövetkező árváltozásokat a szerződés teljesítése során érvényesítheti.

A fenti szempontok mind a tárgyban építési beruházáshoz kapcsolódó olyan egyedi körülmények, amelyek figyelembe vétele nem hagyható el.

50. Az ajánlatkérő hivatkozott még a korábbi szerződéses árait, illetve a többi ajánlattevő ajánlatában szereplő egységárakra.

Ekörben a Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő konkrétan nem jelölte meg, hogy mely korábbi szerződéseire, azok mely árait hivatkozik, alátámasztó dokumentumokat e körben nem csatolt. Így a Döntőbizottság ezen viszonyítási szempontot nem tudta figyelembe venni.

A tárgyban építési beruházásra tett többi ajánlattevő ajánlatában szereplő egységárak kapcsán szintén rögzíti a Döntőbizottság, hogy az ajánlatkérő nem jelölte meg, hogy konkrétan milyen tételekre hivatkozik. E körben azonban a Döntőbizottság rögzíti, hogy a közbeszerzési dokumentumok Ajánlatkérési dokumentáció I. kötet 8. pontjában rögzítette az ajánlatkérő, hogy az ajánlati ár átalányár, az ajánlattevő egyösszegű átalányáron köteles árajánlatát megtenni. Az átalánydíjas építési szerződés esetén, ha a megajánlott átalányár egyébként nem látszik aránytalanul alacsonynak, az ajánlatkérőnek nem kell az árazott költségvetés egyes tételeit egyenként vizsgálnia, hiszen az adott szerződéses konstrukció, az átalányáras jelleg miatt azok eltérései nem teszik a teljesítendő építési beruházáshoz képest aránytalanul a szerződéses árat.

51. A Döntőbizottság a fentiekben bemutatott számos szempont alapján, az ügy összes körülményének figyelembe vétele és azok együttes mérlegelése alapján megállapította, hogy a kérelmező részéről megajánlott nettó ajánlati ár nem látszik aránytalanul alacsonynak, amely kötelezettséget teremtene az ajánlatkérő számára az indokoláskérésre. Az ajánlatkérő a Kbt.-be ütköző módon járt el, amikor árindokolást kért a kérelmezőtől, mert úgy ítélte meg, hogy ajánlati ára aránytalanul alacsonynak látszik. A Döntőbizottság ezért megállapította, hogy az ajánlatkérő azzal, hogy árindokolást kért a kérelmezőtől, megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére figyelemmel a Kbt. 72. § (1) bekezdését.

52. Mindezekre figyelemmel a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem körében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, ezért a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) és d) pontja alapján megsemmisítette az ajánlatkérő 2025. október 13. napján a kérelmező felé kiadott indokoláskérését, valamint 2025. november 26. napján kiadott kiegészítő indokoláskérését és az azt követően e körben hozott valamennyi döntését, valamint bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

53. A Kbt. 165. § (3) bekezdésének d) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint, ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
  - b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
  - c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
  - d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
  - e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
  - f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat
- figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

54. A Döntőbizottság jelen esetben további jogkövetkezményként bírság kiszabását indokoltan tartotta, mivel jelentős súlyú jogsértésnek minősül, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban jogsértően végezte el egy ajánlat bírálatát oly módon, amely a közbeszerzési eljárás eredményére is kihatással lehet. A Döntőbizottság figyelembe vette a beszerzés tárgyát, magas értékét is.

A Döntőbizottság a bírság összegének megállapítása során figyelembe vette a beszerzés tárgyát, magas értékét.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő javára értékelte azt, hogy a jogsértés reparálható, és azt a körülményt, hogy nem lehetett azt megállapítani, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő terhére értékelte, hogy a jogsértés a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre befolyást gyakorolhatott volna, továbbá azt a körülményt, hogy a közbeszerzés támogatásból valósulna meg, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy az ajánlatkérővel szemben korábban került már megállapításra jogsértés, bírság.

E szempontokat összességében mérlegelve, a közbeszerzés értékének is figyelembevételével, a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely összeg nem éri el a Kbt. 165. § (5) bekezdésében meghatározott maximális mértéket.

55. A Kbt. 151. § (9) bekezdése szerint, ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik.

56. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek helyt adott, ezért a Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján felhívta a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát 17.200.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj visszatérítésére a kérelmező részére.

57. Az Ákr. 126. § (2) bekezdésének b) pontja szerint a jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.

58. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek helyt adott, ezért a Döntőbizottság kötelezte az ajánlatkérőt, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 300.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat az Ákr. 126. § (2) bekezdésének b) pontja és a Kbt. 151. § (9) bekezdésének második mondata alapján.

59. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

60. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a Kp. 13. § (3) bekezdésének a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdésének b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. december 18.

Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk
közbeszerzési biztos
a tanács elnöke

Berekméri Ágnes sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják elektronikus úton:

1. Dr. Magyar Diána ügyvéd, Dr. Dóczy Tamás ügyvéd
2. Dr. Misurák Ervin állami közbeszerzési szaktanácsadó
3. Dr. Czékus Szilvia ügyvéd
4. Dr. Jancza Szilvia Krisztina kamarai jogtanácsos
5. Nemzeti Fejlesztési Központ
6. Közbeszerzési Hatóság Titkárság